

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐)

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๕
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑๐

กรมทรัพยากรน้ำ
กันยายน ๒๕๖๑

คำนำ

กรมทรัพยากรน้ำ ได้รับงบประมาณให้ดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภค การผลิต การเกษตร และเป็นการบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำ หรืออุทกภัย รวมถึงรักษาสภาพหรือคงไว้ซึ่ง ความสมดุลของระบบนิเวศหรือสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ตลอดจนเป็นแนวป้องกันการบุกรุกพื้นที่ แหล่งน้ำธรรมชาติ ดังนั้น เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และเป็นกลไก ที่สะท้อนการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ การติดตามประเมินผลโครงการฯ จึงเป็นแนวทางตาม กระบวนการปฏิบัติงานอย่างหนึ่งที่จะแสดงผลการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ อันเป็น หน้าที่ที่จะแสวงหาข้อมูลและข้อเท็จจริงให้กรมทรัพยากรน้ำ ใช้ประกอบการบริหารจัดการองค์กร และ สนับสนุนการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

รายงานการติดตามประเมินผลเป็นการสนองต่อหลักการพื้นฐานของการบริหาร ราชการแผ่นดิน หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และหลักธรรมาภิบาล ที่มุ่งให้เกิด ประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า ประชาชนมีส่วนร่วม ได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ

กรมทรัพยากรน้ำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหาร และพัฒนาการปฏิบัติงานในระดับกรม ระดับสำนัก และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้เกิด ประโยชน์ในการพัฒนา ทบทวน และปรับปรุงงานของกรมทรัพยากรน้ำต่อไป

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำ

กันยายน ๒๕๖๑

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญรูปภาพ/แผนภูมิ

สารบัญตาราง

บทที่ ๑	บทนำ	๑
๑.๑	หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒	วัตถุประสงค์	๒
๑.๓	พื้นที่เป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย	๒
๑.๔	วิธีการดำเนินงาน	๒
๑.๕	ระยะเวลาดำเนินการ	๓
๑.๖	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
บทที่ ๒	แนวคิด ทฤษฎี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๔
๒.๑	ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๔
๒.๒	แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล	๔
๒.๓	แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล	๖
บทที่ ๓	วิธีดำเนินการ	๘
๓.๑	ขอบเขตการดำเนินงาน	๘
๓.๒	การคัดเลือกโครงการ	๘
๓.๓	กรอบแนวคิดการประเมินผล	๙
บทที่ ๔	ผลการศึกษา	๑๒
๔.๑	การประเมินผลหลังดำเนินโครงการ	๑๒
๔.๒	การประเมินก่อนและระหว่างการดำเนินโครงการ	๑๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๓๒
๕.๑ ประเมินสภาวะแวดล้อมหรือบริบท	๓๒
๕.๒ ประเมินปัจจัยนำเข้า	๓๓
๕.๓ ประเมินกระบวนการบริหารจัดการ	๓๔
๕.๔ ประเมินผลผลิตหรือผลลัพธ์	๓๔
๕.๕ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ	๓๕
เอกสารอ้างอิง	๓๙
ภาคผนวก	๔๐
ภาคผนวก ก หนังสือที่เกี่ยวข้อง	
- หนังสืออธิบดีเห็นชอบรายงาน	
- หนังสือขออนุมัติโครงการ	
ภาคผนวก ข รายชื่อโครงการคัดเลือกประเมินผล	
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	
ภาคผนวก ง รูปภาพการลงพื้นที่	
คณะผู้จัดทำ	

สารบัญรูปภาพ/แผนภูมิ

ภาพที่	หน้า
๓.๑ แสดงกรอบแนวคิดการประเมินผล	๑๐
๔.๑ แสดงความเชื่อมโยงนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	๑๙

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๓.๑ แสดงการคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการประเมินผล	๙

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานตามโครงการหรือการบริหารโครงการ ต้องมีการวางแผนโครงการโดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อคาดหวังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังการดำเนินโครงการ เมื่อวางแผนโครงการและมีการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการตลอดจนได้รับการอนุมัติโครงการเรียบร้อยแล้ว หน่วยงานก็จะมีการนำโครงการไปปฏิบัติ หรือที่เรียกว่า การบริหารโครงการ อย่างไรก็ตามถึงแม้จะมีการวางแผนโครงการไว้ดี ช่วยเพิ่มโอกาสให้เกิดผลสำเร็จ แต่ในความเป็นจริง โครงการนั้นๆ อาจไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากการดำเนินงานโครงการจะต้องผ่านกระบวนการต่างๆ อีกมากมาย ประกอบกับอาจเกิดปัญหา อุปสรรค หรือความเสี่ยงในระหว่างการดำเนินโครงการ ดังนั้น จึงต้องมีการประเมินผลโครงการเพื่อให้ทราบว่าโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ เพียงใด โดยการประเมินผลโครงการจะต้องพิจารณาทั้งผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่มีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ มีการอำนวยความสะดวก ตอบสนองความต้องการของประชาชน และให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย

กรมทรัพยากรน้ำมีการกิจตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในการอนุรักษ์ พื้นฟู ปรับปรุง และพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ กระจายน้ำ ระบายน้ำ เป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภค การผลิต การเกษตรและการประกอบอาชีพให้เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ และสามารถแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนด้านน้ำให้แก่ประชาชน ป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง เพื่อรักษาสภาพหรือคงไว้ซึ่งความสมดุลของระบบนิเวศหรือสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ตลอดจนเป็นแนวป้องกันการบุกรุกพื้นที่แหล่งน้ำธรรมชาติ โดยมีแนวทางในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ สอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งระดับประเทศ ระดับลุ่มน้ำ และระดับท้องถิ่น ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำอย่างยั่งยืน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรมทรัพยากรน้ำได้รับงบประมาณตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ให้ดำเนินโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ เพื่อประโยชน์ต่างๆ ดังที่กล่าวข้างต้น ดังนั้น เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และเป็นกลไกที่สะท้อนการดำเนินงานของกรมฯ การติดตามประเมินผลโครงการฯ จึงเป็นแนวทางตามกระบวนการปฏิบัติงานอย่างหนึ่งที่จะแสดงผลการปฏิบัติงาน ผลสัมฤทธิ์โครงการ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ อันเป็นหน้าที่ที่จะแสวงหาข้อมูลและข้อเท็จจริงให้กรมฯ ใช้ประกอบการบริหารจัดการองค์กร พัฒนา และปรับปรุงงานต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหารจัดการ เป็นข้อมูลไว้เปรียบเทียบความสำเร็จของผลผลิต และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นหลังโครงการแล้วเสร็จ
- ๒) เพื่อศึกษาข้อมูลและติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามโครงการ
- ๓) เพื่อสำรวจข้อมูล การรับรู้ ความต้องการ ความคาดหวัง ความพึงพอใจ และความไม่พึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ ในด้านต่างๆ
- ๔) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

๑.๓ พื้นที่เป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย

- ๑) พื้นที่เป้าหมาย
 - โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (โดยการคัดเลือกโครงการเป็นกรณีศึกษา)
- ๒) กลุ่มเป้าหมาย
 - ประชาชนและผู้นำชุมชนในพื้นที่โครงการ
 - เจ้าหน้าที่ส่วนพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำ และเจ้าหน้าที่ส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำ

๑.๔ วิธีการดำเนินงาน

- ๑) ขอบเขตการดำเนินงาน :
 - ติดตามประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
 - สำรวจข้อมูล การรับรู้ ความต้องการ ความคาดหวัง ความพึงพอใจ และความไม่พึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการอนุรักษ์ พื้นฟูพัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

- สัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่ส่วนพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำ และเจ้าหน้าที่ส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำ
- ประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

๒) ขอบเขตด้านเนื้อหา :

- การติดตามประเมินผลก่อนเริ่มโครงการ (Pre-implementation evaluation) โดยประเมินบริบท/สภาวะแวดล้อม และปัจจัยป้อนต่างๆ เช่น พิจารณาหลักการและเหตุผล ประเด็นปัญหา ที่มาของโครงการ ความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ ความร่วมมือของประชาชน ความพร้อมของเครื่องมือต่างๆ เป็นต้น
- การติดตามประเมินผลระหว่างดำเนินโครงการ (Ongoing evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการ ความก้าวหน้าของโครงการ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น เป็นต้น
- การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ (Post or End of Project Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตและความสำเร็จของการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นโครงการว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ บรรลุตามเป้าหมายเพียงใด และการประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ (Impact Evaluation) เพื่อดูผลลัพธ์ผลกระทบที่เกิดขึ้นและผลประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากโครงการ

๓) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา : แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และข้อมูลทุติยภูมิ

๔) การเก็บรวบรวมข้อมูล : เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค

๑.๕ ระยะเวลาดำเนินการ

- ๑) ประเมินผลก่อนและระหว่างดำเนินโครงการ ดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๒) ประเมินผลเมื่อโครงการแล้วเสร็จ ดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑) ทำให้ทราบข้อมูล ความก้าวหน้า ตลอดจนปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการดำเนินโครงการ เพื่อการพัฒนา ปรับปรุง การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำต่อไป

๒) ทำให้ทราบ การรับรู้ ความต้องการ ความคาดหวัง ความพึงพอใจ และความไม่พึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ

๓) ทำให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการดำเนินโครงการ ของกรมทรัพยากรน้ำ และทราบผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อประชาชนในพื้นที่โครงการ

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ : ก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินโครงการ) มีแนวคิด ทฤษฎี และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๒. แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล
๓. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล

๒.๑ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๓/๑ กำหนดให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความสำเร็จมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การอำนวยการ ความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน

๒) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.

๒๕๔๖

มาตรา ๖ กำหนดให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) หมายถึง หลักในการปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแล กิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (๒๕๕๒) ได้มีการกำหนดความหมายสำคัญของหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง ๑๐ องค์ประกอบ ไว้ดังนี้

๑) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการ หรือหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกันและมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงาน และระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

๒) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงาน โดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงานและระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

๓) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดและสร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและความแตกต่าง

๔) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

๕) หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม หรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้

๖) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การกระบวนการที่ข้าราชการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

๗) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนราชการส่วนกลางให้แก่หน่วยการปกครองอื่น

(ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชนดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจ และความรับผิดชอบในการตัดสินใจ และการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้างความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการ และเพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ

๘) หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๙) หลักความเสมอภาค (Equity) หมายถึง การได้รับการปฏิบัติและได้รับการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกด้านชาย/ หญิงถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่นๆ

๑๐) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) หมายถึง การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญโดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่าเห็นพ้องโดยเอกฉันท์

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล

๑) ความหมายของการติดตามประเมินผล

อัญชลี ธรรมะวิสิฏกุล (๒๕๕๒) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินผลโครงการ เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารโครงการ การประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่ให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้ทราบข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อยของโครงการ และทราบว่าโครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายเพียงใด และช่วยให้ข้อมูลที่เป็นสำหรัการนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการได้ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

ดังนั้น ความหมายของการประเมินโครงการ คือ กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบและนำผลมาใช้ในการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ ซึ่งการประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่จัดทำขึ้นมาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล

ความจริง (Fact) ที่เชื่อถือได้ และการประเมินโครงการมีจุดประสงค์ที่สำคัญเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) ของโครงการ

๒) รูปแบบการประเมิน

การประเมินโครงการ ในครั้งนี้ ใช้รูปแบบการประเมินของ “CIPP Model” ซึ่งเป็นแนวคิดด้านการประเมินผลแผนงาน/โครงการ อย่างเป็นระบบ โดย อัญชลี ธรรมะวิสิฏ์กุล (๒๕๕๒) ได้กล่าวรายละเอียด พอสรุปได้ดังนี้

๑) การประเมินสถานะแวดล้อมหรือบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินโครงการที่เกี่ยวกับนโยบาย ปรัชญา เป้าหมาย แรงกดดันทางเศรษฐกิจและสังคม ความต้องการของบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแรงกดดันทางการเมือง สารสนเทศที่ได้ใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสมต่อไป

๒) การประเมินปัจจัยหรือทรัพยากร (Input Evaluation) เป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นต่างๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ เป็นต้น เป็นการประเมินเพื่อบ่งชี้ว่ามีปัจจัยพร้อมมูลที่จะดำเนินการหรือไม่ แผนหรือโครงการที่เสนอเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงตรงไหน สารสนเทศที่ได้ใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง เพื่อวางแผนการจัดโปรแกรมหรือแผนการดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุด เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๓) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินผลขณะดำเนินงาน หรือประเมินในเชิงความก้าวหน้า หรือประเมินเพื่อปรับปรุงโครงการในวงจรการบริหารโครงการศึกษาปัญหาและอุปสรรค จุดเด่น จุดด้อย เป็นการประเมินเพื่อหาสาเหตุการประเมินเป็นระยะๆ เพื่อส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของโครงการนั่นเอง สารสนเทศที่ได้นำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ การควบคุมหรือปรับปรุงแก้ไข วิธีการต่างๆให้เหมาะสมทันทั่วทั้งที่ ขณะที่โครงการกำลังดำเนินอยู่

๔) การประเมินผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลหลังจากดำเนินงานสิ้นสุดลง ซึ่งประกอบการประเมินผลลัพธ์ (Output Evaluation) โดยพิจารณาจากปริมาณและคุณภาพของผลผลิต เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการ การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานอีกส่วนหนึ่ง คือ ผลกระทบ (Impact) สารสนเทศที่ได้นำมาตัดสินใจคุณค่าของผลผลิตของโครงการทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อที่จะตัดสินใจว่า ควรจะคงไว้ปรับปรุงให้ดีขึ้น หรือล้มเลิกโครงการ

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการ

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ : ก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินโครงการ) มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ขอบเขตการดำเนินงาน

(๑) การประเมินผลก่อนและระหว่างดำเนินโครงการ ประเมินผลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้วิธีการดังนี้

(๑.๑) สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ส่วนพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำ และส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำ โดยวิธีสนทนากลุ่ม (Focus Group)

(๑.๒) สอบถามประชาชนในพื้นที่โครงการ (ที่คัดเลือก) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

(๒) การประเมินผลหลังดำเนินโครงการ (หรือเมื่อโครงการแล้วเสร็จ) ประเมินผลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้วิธีการดังนี้

(๒.๑) สอบถามประชาชนในพื้นที่โครงการ (ที่คัดเลือก) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

๓.๒ การคัดเลือกโครงการ

(๑) การคัดเลือกสำนักงานทรัพยากรน้ำ ใช้วิธีการสุ่มโดยใช้ความน่าจะเป็น (Probability sampling) คือ การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลาก เลือก ๑ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ในแต่ละภูมิภาค

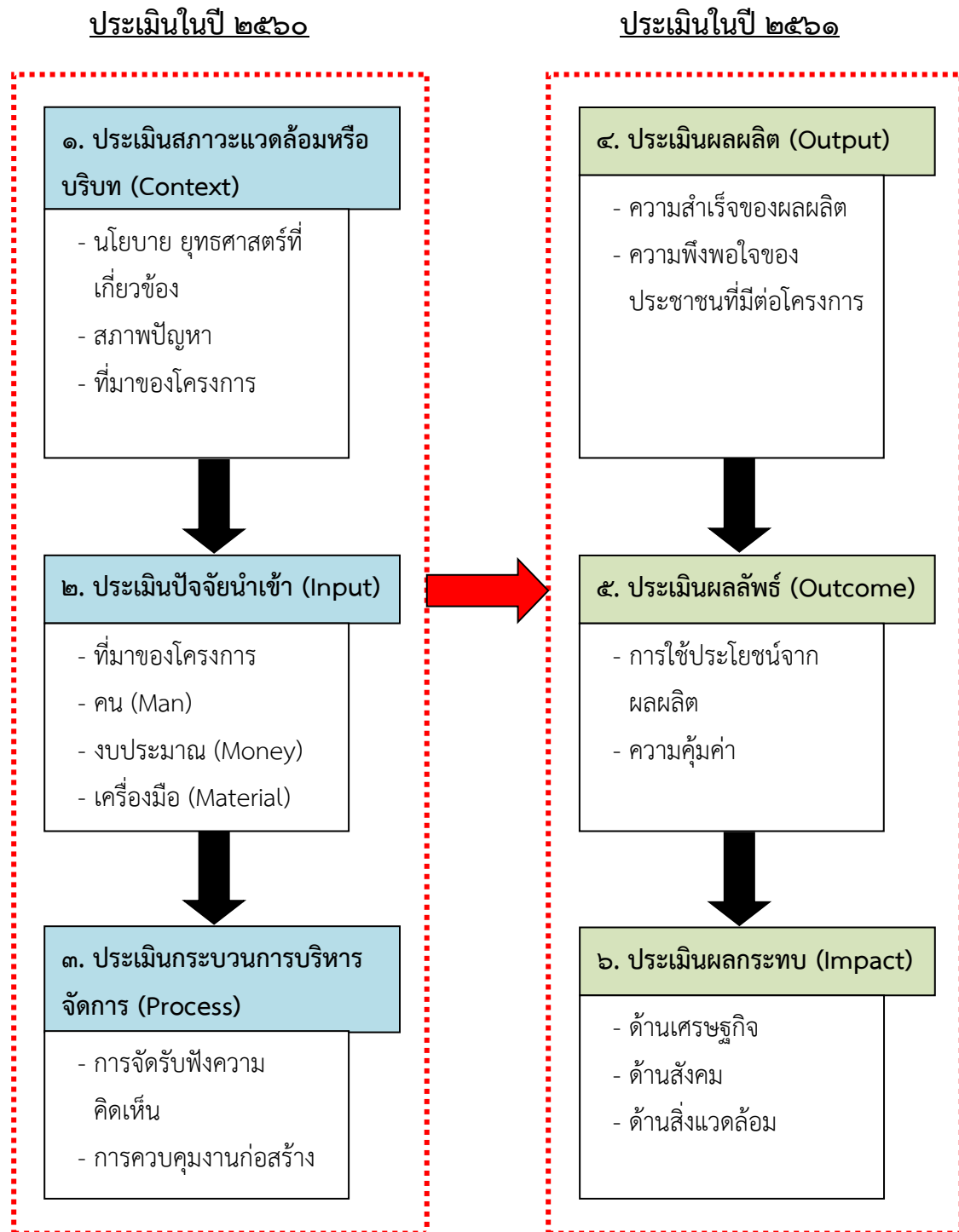
(๒) การคัดเลือกโครงการ : คัดเลือกโดยให้ครอบคลุมทุกประเภทมากที่สุด ได้แก่ (๑) หนอง/สระ/บึง (๒) อ่างเก็บน้ำ/พร้อมระบบกระจายน้ำ (ถ้ามี) (๓) คลอง/ลำห้วย/ลำน้ำ

ผลการคัดเลือกพื้นที่เป็นดังนี้

ตารางที่ ๓.๑ แสดงการคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการประเมินผล

การแบ่ง ภูมิภาค	สทภ. ในภูมิภาค	จำนวน โครงการ (หลังปรับแผน)	สทภ.ที่ คัดเลือก	จำนวนโครงการ สำหรับประเมินผล (ก่อน และ ระหว่าง)	จำนวนโครงการ สำหรับประเมินผล (หลังดำเนินการ)
ภาคเหนือ	สทภ.๑ สทภ.๙	๑๐๘	สทภ. ๑	๒	๕
ภาคกลาง	สทภ.๒ สทภ.๖ สทภ.๗	๑๗๑	สทภ. ๗	๒	๕
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สทภ.๓ สทภ.๔ สทภ.๕ สทภ.๑๑	๒๙๒	สทภ. ๕	๒	๕
ภาคใต้	สทภ.๘ สทภ.๑๐	๖๔	สทภ. ๑๐	๒	๕
รวม		๖๓๕		๘	๒๐

๓.๓ กรอบแนวคิดการประเมินผล

แผนภูมิที่ ๓.๑ แสดงกรอบแนวคิดการประเมินผล

บทที่ ๔

ผลการศึกษา

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นที่ พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะทำงานขอแบ่งผลการศึกษา ออกเป็น ๒ ช่วงหลักๆ ดังนี้

๑. การประเมินผลเมื่อโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ ซึ่งได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
๒. การประเมินผลก่อนและระหว่างการดำเนินโครงการ ซึ่งได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๑ การประเมินผลหลังดำเนินโครงการ

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ดำเนินการประเมินผลหลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จจำนวน ๒๐ โครงการ (ระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน ๒๕๖๑) โดยเป็นโครงการที่ต่อเนื่องจากการประเมินผลก่อนและระหว่างดำเนินโครงการ จำนวน ๘ โครงการ และคัดเลือกเพิ่มเติมอีกจำนวน ๑๒ โครงการ ทั้งนี้ เมื่อลงเก็บข้อมูลในพื้นที่พบว่า โครงการอนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำบ้านปลายคลอง หมู่ที่ ๑ ตำบลตะพาน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีผลงานก่อสร้าง ๘๐% จึงไม่สามารถเก็บข้อมูลในโครงการนี้ เนื่องจากเป้าหมายเน้นสอบถามความคิดเห็นประชาชนจากการได้ใช้ประโยชน์โครงการ ฯลฯ ดังนั้น มีจำนวนโครงการที่เก็บข้อมูลหลังดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๑๙ โครงการ เก็บข้อมูลจากประชาชนผู้ได้รับประโยชน์ จำนวน ๒๑๒ คน ผลการประเมิน เป็นดังนี้

(๑) ข้อมูลทั่วไป

(๑.๑) เพศ ประชาชนในพื้นที่โครงการ เป็นเพศชาย ร้อยละ ๖๘.๙ และเพศหญิง ร้อยละ ๓๑.๑

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ชาย	๑๔๖	๖๘.๙
๒. หญิง	๖๖	๓๑.๑
รวม	๒๑๒	๑๐๐.๐

(๑.๒) อายุ ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๖๔.๖ รองลงมา มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี ร้อยละ ๒๑.๗ มีอายุ ๓๑-๔๐ ปี ร้อยละ ๙.๙ และมีอายุ ๑๘-๓๐ ปี ร้อยละ ๓.๘

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๑. อายุ ๑๘-๓๐ ปี	๘	๓.๘
๒. อายุ ๓๑-๔๐ ปี	๒๑	๙.๙
๓. อายุ ๔๑-๕๐ ปี	๔๖	๒๑.๗
๔. อายุ ๕๑ ปี ขึ้นไป	๑๓๗	๖๔.๖
รวม	๒๑๒	๑๐๐.๐

(๑.๓) ระดับการศึกษา ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาชั้น ประถมศึกษา ร้อยละ ๕๔.๓ รองลงมา มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ ๑๔.๖ มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๑๒.๗ ปริญญาตรี/สูงกว่า ร้อยละ ๖.๖ ไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ ๖.๑ และปวช./ปวส./อนุปริญญา ร้อยละ ๕.๗

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
๑. ไม่ได้เรียนหนังสือ	๑๓	๖.๑
๒. ประถมศึกษา	๑๑๕	๕๔.๓
๓. มัธยมตอนต้น	๓๑	๑๔.๖
๔. มัธยมตอนปลาย	๒๗	๑๒.๗
๕. ปวช./ปวส./อนุปริญญา	๑๒	๕.๗
๖. ปริญญาตรี/สูงกว่า	๑๔	๖.๖
รวม	๒๑๒	๑๐๐.๐

(๑.๔) อาชีพหลักของครัวเรือน ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม (เช่น ทำนา ทำไร่ สวนผัก สวนผลไม้ สวนผสม ปลูกยาง เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น) ร้อยละ ๘๐.๗ รองลงมาประกอบอาชีพอื่นๆ (เช่น รับราชการ ค้าขาย เป็นต้น) ร้อยละ ๑๒.๒ และรับจ้างทั่วไป/รับจ้างภาคการเกษตร ร้อยละ ๗.๑

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เกษตรกรรม	๑๗๑	๘๐.๗
๒. รับจ้างทั่วไป/รับจ้างภาคการเกษตร	๑๕	๗.๑
๓. อื่นๆ	๒๖	๑๒.๒
รวม	๒๑๒	๑๐๐.๐

(๑.๖) รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๑ บาท ร้อยละ ๕๕.๓ รองลงมา มีรายได้ ๑๐,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๒๔.๕ มีรายได้ ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป ร้อยละ ๑๒.๗ และมีรายได้ ๒๐,๐๐๑ – ๓๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๗.๕

รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
๑. รายได้ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๑ บาท	๑๑๗	๕๕.๓
๒. รายได้ ๑๐,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๕๒	๒๔.๕
๓. รายได้ ๒๐,๐๐๑ – ๓๐,๐๐๐ บาท	๑๖	๗.๕
๔. รายได้ ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๒๗	๑๒.๗
รวม	๒๑๒	๑๐๐.๐

(๑.๗) ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ ๘๒.๐ และไม่รู้จัก ร้อยละ ๑๘.๐ โดยที่ประชาชนที่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ รู้จักจากการที่หน่วยงานเข้ามาดำเนินโครงการในพื้นที่ รู้จักเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน รู้จักจากสื่อโทรทัศน์ เป็นต้น

รู้จักกรมทรัพยากรน้ำหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
๑. รู้จัก	๑๗๓	๘๒.๐
๒. ไม่รู้จัก	๓๘	๑๘.๐
รวม	๒๑๑	๑๐๐.๐

(๒) ผลสัมฤทธิ์โครงการ

(๒.๑) ผลผลิตโครงการ และคุณภาพการให้บริการ

พบว่า ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพรวม ระดับมาก ร้อยละ ๙๒.๓ เมื่อแยกเป็นประเด็น พบว่า พึงพอใจพื้นที่ตั้งโครงการตรงตามความต้องการ มากที่สุด ร้อยละ ๙๗.๐ รองลงมา พึงพอใจแหล่งน้ำที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ร้อยละ ๙๕.๗ พึงพอใจป้ายโครงการติดตั้งในที่เหมาะสม มีข้อความชัดเจน ร้อยละ ๙๔.๓ พึงพอใจคุณภาพน้ำ (สี กลิ่น ความขุ่น) และความสะดวกในการนำน้ำไปใช้ เท่ากัน ร้อยละ ๘๙.๐ และพึงพอใจปริมาณน้ำที่นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๘๘.๗

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N / %)	ปานกลาง (N / %)	น้อย (N / %)	รวม (N / %)		
๑. แหล่งน้ำที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	๑๘๔ ๘๖.๘	๒๘ ๑๓.๒	- -	๒๑๒ ๑๐๐.๐	๒.๘๗ ๘๕.๗	พึงพอใจ มาก
๒. พื้นที่ตั้งโครงการ ตรงตามความต้องการ	๑๙๔ ๙๑.๕	๑๖ ๗.๕	๒ ๑.๐	๒๑๒ ๑๐๐.๐	๒.๙๑ ๘๗.๐	พึงพอใจ มาก
๓. ปริมาณน้ำที่นำไปใช้ประโยชน์	๑๕๘ ๗๔.๕	๓๕ ๑๖.๕	๑๙ ๙.๐	๒๑๒ ๑๐๐.๐	๒.๖๖ ๘๘.๗	พึงพอใจ มาก
๔. คุณภาพน้ำ (สี กลิ่น ความขุ่น)	๑๕๔ ๗๒.๖	๔๖ ๒๑.๗	๑๒ ๕.๗	๒๑๒ ๑๐๐.๐	๒.๖๗ ๘๙.๐	พึงพอใจ มาก
๕. ความสะดวกในการนำน้ำไปใช้	๑๕๖ ๗๓.๖	๔๒ ๑๙.๘	๑๔ ๖.๖	๒๑๒ ๑๐๐.๐	๒.๖๗ ๘๙.๐	พึงพอใจ มาก
๖. ป้ายโครงการ ติดตั้งในที่เหมาะสม มีข้อความชัดเจน	๑๘๐ ๘๔.๙	๒๗ ๑๒.๗	๕ ๒.๔	๒๑๒ ๑๐๐.๐	๒.๘๓ ๘๔.๓	พึงพอใจ มาก
รวม	๑๗๑ ๘๐.๗	๓๒ ๑๕.๒	๙ ๔.๑	๒๑๒ ๑๐๐.๐	๒.๗๗ ๙๒.๓	พึงพอใจ มาก

(๒.๒) การใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ

พบว่า ประชาชนในพื้นที่ใช้ประโยชน์จากโครงการในภาพรวม ร้อยละ ๕๑.๙ เมื่อแยกเป็นการใช้ประโยชน์แต่ละด้าน พบว่า ใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร มากที่สุด ร้อยละ ๖๖.๐ รองลงมา เป็นแหล่งน้ำดิบผลิตน้ำประปา ร้อยละ ๕๘.๕ ใช้อุปโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๕๒.๘ จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหาร/สร้างรายได้ ร้อยละ ๕๔.๒ และใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของชุมชน (นอกภาคการเกษตร) ร้อยละ ๒๗.๘

ประเด็น	ระดับการใช้ประโยชน์				หมายเหตุ ไม่ได้ใช้	รวม
	มาก (N / %)	ปานกลาง (N / %)	น้อย (N / %)	รวมใช้ประโยชน์ (N / %)		
๑. ใช้อุปโภคในครัวเรือน	๙๖ ๔๕.๓	๑๓ ๖.๑	๓ ๑.๔	๑๑๒ ๕๒.๘	๑๐๐ ๔๗.๒	๒๑๒ ๑๐๐.๐
๒. เป็นแหล่งน้ำดิบใช้ผลิตน้ำประปา	๑๐๖ ๕๐.๐	๑๕ ๗.๑	๓ ๑.๔	๑๒๔ ๕๘.๕	๘๘ ๔๑.๕	๒๑๒ ๑๐๐.๐
๓. จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหาร/สร้างรายได้	๔๑ ๑๙.๓	๔๙ ๒๓.๑	๒๕ ๑๑.๘	๑๑๕ ๕๔.๒	๙๗ ๔๕.๘	๒๑๒ ๑๐๐.๐

ประเด็น	ระดับการใช้ประโยชน์				หมายเหตุ	รวม
	มาก (N / %)	ปานกลาง (N / %)	น้อย (N / %)	รวมใช้ประโยชน์ (N / %)	ไม่ได้ใช้ (N / %)	
๔. ใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของชุมชน (นอกภาคการเกษตร)	๒๐ ๙.๔	๒๓ ๑๐.๙	๑๖ ๗.๕	๕๙ ๒๗.๘	๑๕๓ ๗๒.๒	๒๑๒ ๑๐๐.๐
๕. ใช้เพื่อการเกษตร	๙๙ ๔๖.๗	๒๘ ๑๓.๒	๑๓ ๖.๑	๑๔๐ ๖๖.๐	๗๒ ๓๔.๐	๒๑๒ ๑๐๐.๐
รวม	๗๒ ๓๔.๒	๒๖ ๑๒.๑	๑๒ ๕.๗	๑๑๐ ๕๑.๙	๑๐๒ ๔๘.๑	๒๑๒ ๑๐๐.๐

(๒.๓) ความคุ้มค่าจากการใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ

พบว่า ในภาพรวม มีความคุ้มค่า ระดับมาก ร้อยละ ๙๐.๘ เมื่อแยกเป็นด้านพบว่า มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงดีขึ้น ร้อยละ ๙๓.๓ และมีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้การประกอบอาชีพเปลี่ยนแปลงดีขึ้น ร้อยละ ๘๘.๓

ประเด็น	ระดับที่เปลี่ยนแปลง				ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N / %)	ปานกลาง (N / %)	น้อย (N / %)	รวม (N / %)		
๑. มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงดีขึ้น	๑๗๙ ๘๔.๔	๒๔ ๑๑.๓	๙ ๔.๓	๒๑๒ ๑๐๐.๐	๒.๘๐ ๙๓.๓	เปลี่ยนแปลง ระดับมาก
๒. การประกอบอาชีพเปลี่ยนแปลงดีขึ้น	๑๖๐ ๗๕.๕	๓๓ ๑๕.๕	๑๙ ๙.๐	๒๑๒ ๑๐๐.๐	๒.๖๕ ๘๘.๓	เปลี่ยนแปลง ระดับมาก
รวม	๑๗๐ ๗๙.๙๕	๒๙ ๑๓.๔๐	๑๔ ๖.๖๕	๒๑๒ ๑๐๐.๐๐	๒.๗๓ ๙๐.๘	เปลี่ยนแปลง ระดับมาก

(๓) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดูแลรักษาแหล่งน้ำให้เกิดประสิทธิภาพ ภายหลังจากการดำเนินโครงการ

พบว่า หลังจากดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ในพื้นที่โครงการ มีการร่วมดูแลแหล่งน้ำ ร้อยละ ๘๓.๙ และไม่มีการดูแล ร้อยละ ๑๖.๑

กลุ่มผู้ใช้น้ำ	จำนวน	ร้อยละ
๑. มีกลุ่มผู้ใช้น้ำแล้ว	๑๗๗	๘๓.๙
๒. ไม่มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ	๓๕	๑๖.๑
รวม	๒๑๑	๑๐๐.๐

ทั้งนี้ โครงการที่มีการร่วมกันดูแลแหล่งน้ำ เป็นไปในลักษณะ ประชาชนในชุมชน ร่วมกันดูแล มากที่สุด ร้อยละ ๔๐.๘ รองลงมา คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล ร้อยละ ๒๖.๐ จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ ๑๔.๙ หน่วยงานในพื้นที่ เช่น เทศบาล อบต. เป็นผู้ดูแล ร้อยละ ๑๓.๔ และดูแลในลักษณะอื่นๆ (คณะกรรมการประปา) ร้อยละ ๕.๐

การร่วมดูแล	จำนวน	ร้อยละ
๑. จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ	๓๙	๑๔.๙
๒. หน่วยงานในพื้นที่ เช่น เทศบาล อบต. เป็นผู้ดูแล	๓๕	๑๓.๔
๓. คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล	๖๘	๒๖.๐
๔. ประชาชนในชุมชนร่วมกันดูแล	๑๐๗	๔๐.๘
๕. อื่นๆ	๑๓	๕.๐
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐

(๔) ความคิดเห็นที่มีต่อผลกระทบในเบื้องต้น ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

พบว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการ มีความคิดเห็นต่อผลกระทบเบื้องต้นในภาพรวม เปลี่ยนแปลงดีขึ้น ร้อยละ ๘๓.๓ เมื่อแยกเป็นด้าน เป็นดังนี้

- ด้านเศรษฐกิจ พบว่า ด้านรายได้ในครัวเรือน เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น และผลผลิตจากการประกอบอาชีพ เปลี่ยนแปลงดีขึ้น เท่ากัน ร้อยละ ๘๘.๐ รองลงมา รายจ่ายในครัวเรือน เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๑.๓

- ด้านสังคม พบว่า ชุมชนมีการแบ่งปันการใช้น้ำอย่างทั่วถึง เปลี่ยนแปลงดีขึ้น ร้อยละ ๙๔.๓ รองลงมา ชุมชนมีกิจกรรมในวันสำคัญที่แหล่งน้ำ (เช่น วันลอยกระทง แข่งเรือ พิธีต่างๆ) เปลี่ยนแปลงดีขึ้น ร้อยละ ๘๗.๐ และเป็นแหล่งพักผ่อน แหล่งออกกำลังกายภายในชุมชน เปลี่ยนแปลงดีขึ้น ร้อยละ ๘๖.๓

- ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ระบบนิเวศในชุมชน/สิ่งแวดล้อม ทางธรรมชาติ เปลี่ยนแปลงดีขึ้น ร้อยละ ๙๓.๓ รองลงมา ประเพณีและจำนวนสัตว์น้ำ/พืชน้ำ ในแหล่งน้ำ เปลี่ยนแปลงเท่าเดิม ร้อยละ ๕๗.๐

ประเด็น	การเปลี่ยนแปลง/ผลกระทบ				ค่าเฉลี่ย	แปดผล
	ดีขึ้น/เพิ่มขึ้น (N / %)	เท่าเดิม (N / %)	น้อยลง (N / %)	รวม (N / %)		
ด้านเศรษฐกิจ						
(๑) รายได้ในครัวเรือน	๑๓๗ ๖๔.๖	๗๓ ๓๔.๔	๒ ๐.๙	๒๑๒ ๙๙.๙	๒.๖๔ ๘๘.๐	เปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น
(๒) ผลผลิตจากการประกอบอาชีพ	๑๙๔ ๙๑.๕	๑๖ ๗.๕	๒ ๑.๐	๒๑๒ ๑๐๐.๐	๒.๖๔ ๘๘.๐	เปลี่ยนแปลง ดีขึ้น
(๓) รายจ่ายในครัวเรือน	๑๓๗ ๖๔.๖	๗๓ ๓๔.๔	๒ ๐.๙	๒๑๒ ๙๙.๙	๒.๔๔ ๘๑.๓	เปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น
ด้านสังคม						
(๑) ชุมชนมีการแบ่งปันการใช้น้ำ อย่างทั่วถึง	๙๖ ๔๕.๓	๑๑๓ ๕๓.๓	๓ ๑.๔	๒๑๒ ๑๐๐.๐	๒.๘๓ ๙๔.๓	เปลี่ยนแปลง ดีขึ้น
(๒) เป็นแหล่งพักผ่อน แหล่งออกกำลังกาย ภายในชุมชน	๑๗๗ ๘๓.๕	๓๕ ๑๖.๕		๒๑๒ ๑๐๐.๐	๒.๕๙ ๘๖.๓	เปลี่ยนแปลง ดีขึ้น
(๓) ชุมชนมีกิจกรรมในวันสำคัญที่แหล่งน้ำ (เช่น วันลอยกระทง แข่งเรือ พิธีต่างๆ)	๑๓๑ ๖๑.๘	๗๕ ๓๕.๔	๖ ๒.๘	๒๑๒ ๑๐๐.๐	๒.๖๑ ๘๗.๐	เปลี่ยนแปลง ดีขึ้น
ด้านสิ่งแวดล้อม						
(๑) ประเภทและจำนวนสัตว์น้ำ/พืชน้ำ ในแหล่งน้ำ	๖๒.๗ ๑๓๓.๐	๗๕ ๓๕.๔	๔ ๑.๙	๑๔๑.๗ ๑๗๐.๓	๑.๗๑ ๕๗.๐	เปลี่ยนแปลง เท่าเดิม
(๒) ระบบนิเวศในชุมชน/สิ่งแวดล้อม ทางธรรมชาติ	๑๕๒ ๗๑.๗	๕๘ ๒๗.๔	๒ ๐.๙	๒๑๒ ๑๐๐.๐	๒.๘๐ ๙๓.๓	เปลี่ยนแปลง ดีขึ้น
รวม	๑๔๒ ๘๔.๔	๕๕ ๒๖.๑	๓ ๑.๓	๒๐๐ ๑๑๑.๗	๒.๕๐ ๘๓.๓	เปลี่ยนแปลง ดีขึ้น

กล่าวโดยสรุป สำหรับการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ ในด้านผลผลิตและคุณภาพการให้บริการ ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจากการได้มาซึ่งโครงการเป็นความต้องการจากประชาชน เป็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านน้ำในพื้นที่ ที่มีการเสนอมาจากหน่วยงานท้องถิ่น นอกจากนี้ การดำเนินงานของกรมฯ มีการจัดรับฟังความคิดเห็นประชาชนก่อนดำเนินโครงการ และในกระบวนการก่อสร้าง ได้มีการควบคุมงานให้เป็นไปตามมาตรฐานในทุกขั้นตอน (ซึ่งจะได้กล่าวในหัวข้อ ๔.๒ ต่อไป)

ด้านการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ พบว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการก่อสร้างโครงการ คือใช้ประโยชน์ในการเกษตร เป็นแหล่งน้ำดิบใช้ผลิตน้ำประปา และการอุปโภคในครัวเรือน เป็นหลัก โดยสำหรับด้านการเกษตรเป็นการใช้สำหรับการเกษตรยังชีพหรือเกษตรใช้น้ำ

น้อยนั่นเอง และเมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ประชาชนในพื้นที่เองก็ร่วมกันดูแลแหล่งน้ำ หรือบางแห่งดูแลในรูปของคณะกรรมการหมู่บ้าน

สำหรับผลกระทบเบื้องต้นทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จะโดดเด่นเรื่องการแบ่งปันการใช้น้ำ เนื่องจากโครงการเป็นความต้องการจากคนในพื้นที่ และเมื่อวันประชุมรับฟังความคิดเห็น เจ้าหน้าที่ของกรมทรัพยากรน้ำได้มีส่วนชี้แจงถึงการร่วมกันดูแลรักษาแหล่งน้ำ

๔.๒ การประเมินก่อนและระหว่างการดำเนินโครงการ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ได้เก็บข้อมูลการประเมินก่อนและระหว่างการดำเนินโครงการ เป็นข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และสอบถามประชาชนในพื้นที่โครงการ สรุปเป็นผลการประเมิน ได้ดังนี้

(๑) ประเมินสถานะแวดล้อมหรือบริบท (Context Evaluation)

เป็นการประเมินความสอดคล้องชัดเจนของนโยบายหรือยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง สภาพปัญหาและเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ และที่มาของโครงการ พบว่า

(๑.๑) ความสอดคล้องของนโยบายและยุทธศาสตร์

จากผังแสดงความเชื่อมโยงนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/ เป้าหมายการให้บริการกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งปรากฏในเล่มเอกสารพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ แสดงให้เห็นว่าโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาและบริหารจัดการน้ำ ตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีความเชื่อมโยงตั้งแต่ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๗) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง และเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน ดังแผนผังที่ ๔.๑

ผังแสดงความเชื่อมโยงนโยบาย / ยุทธศาสตร์ / เป้าหมายการให้บริการกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2558 – 2577)	ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (ข้อ 5.2 : วางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ)					
แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (เป้าหมายที่ 2 : สร้างความมั่นคงด้านน้ำ และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน ให้มีประสิทธิภาพ) (ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ 2 : ข้อ 2.2 กลุ่มน้ำสำคัญของประเทศ 25 กลุ่มน้ำ มีแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างสมดุลระหว่างความต้องการใช้น้ำกับปริมาณน้ำต้นทุน และมีการแปลงไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม) (ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ 2 : ข้อ 2.4 ประสิทธิภาพการใช้น้ำ ทั้งภาคการผลิตและการบริโภคเพิ่มขึ้น)					
นโยบายความ มั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2558 – 2564)	ส่วนที่ 2 นโยบายความมั่นคงแห่งชาติทั่วไป (ข้อ 8 : รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)					
ยุทธศาสตร์ การจัดสรร งบประมาณ	1) ยุทธศาสตร์ที่ 5 : ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (แผนงานที่ 5.3 : แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และ แผนงานที่ 5.6 : แผนงานพื้นฐานด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน) 2) รายการค่าดำเนินการภาครัฐ : (แผนงานบุคลากรภาครัฐ แผนงานรองบุคลากรภาครัฐบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ)					
วิสัยทัศน์ กระทรวง	องค์กรหลักในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี					
พันธกิจ กระทรวง	1) ผลักดันยุทธศาสตร์และมาตรการด้านการอนุรักษ์ พื้นฟู และควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับการสร้างคุณค่าทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน 2) บูรณาการและการมีส่วนร่วมกับภาคีภาคส่วนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งในประเทศ ประชาคมอาเซียนและระหว่างประเทศ 3) เสริมสร้างขีดความสามารถเชิงรุกขององค์กร ระบบ กลไกและข้อมูลในการบริหารจัดการ รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
เป้าหมายการ ให้บริการกระทรวง	1) เป้าหมายแผนงานบูรณาการ : จัดการและอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำให้มีใช้อย่างเพียงพอ - ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (25 กลุ่มน้ำ) - ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จัดหาแหล่งน้ำต้นทุนผิวดินและแหล่งน้ำบาดาล (4,613 แห่ง) - ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนครัวเรือนในพื้นที่ขาดแคลนน้ำได้รับประโยชน์ (524,940 ครัวเรือน) - ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละของจำนวนแหล่งน้ำ/บ่อน้ำบาดาลเดิมมีการกำกับติดตามการใช้ประโยชน์ (ร้อยละ 80) 2) เป้าหมายแผนงานพื้นฐาน : ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายมีน้ำอุปโภคบริโภคเพียงพอมีน้ำต้นทุนเพิ่มขึ้นโดยการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมและมีข้อมูลเตือนภัยด้านน้ำและภัยพิบัติทางธรรมชาติ - ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนา ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ และบำรุงรักษาแหล่งน้ำ (74 แห่ง) - ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (14 เรื่อง) - ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลเตือนภัยด้านน้ำ (1,514 หมู่บ้าน) - ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายมีความพึงพอใจในบริหารด้านทรัพยากรน้ำบาดาล ไม่น้อยกว่า(ร้อยละ 80) 3) เป้าหมายแผนงานบุคลากรภาครัฐ : เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการภาครัฐบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ					
วิสัยทัศน์ กรมทรัพยากรน้ำ	บริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการเป็นระบบลุ่มน้ำ โดยกรมมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน					
พันธกิจ กรมทรัพยากรน้ำ	1) จัดทำนโยบายและแผน ส่งเสริมความร่วมมือการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบ ระดับประเทศและระหว่างประเทศ 2) ส่งเสริม สนับสนุน และเพิ่มศักยภาพการขับเคลื่อนองค์กรและเครือข่ายลุ่มน้ำ 3) อนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนา เพิ่มประสิทธิภาพ และรักษาความสมดุลระบบนิเวศของแหล่งน้ำและพื้นที่ชุ่มน้ำ 4) พัฒนาศักยภาพ ระบบข้อมูล กำหนดมาตรฐานด้านบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และระบบเตือนภัยแบบบูรณาการ เพื่อให้เกิดการนำไปใช้ของทุกภาคส่วน ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาระบบน้ำอุปโภคบริโภค					
แผนงาน กรมทรัพยากรน้ำ	แผนงานบุคลากรภาครัฐ (774.3226 ล้านบาท / ร้อยละ 10)	แผนงานพื้นฐานด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (681.0451 ล้านบาท / ร้อยละ 9)			แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (6,462.7941 ล้านบาท / ร้อยละ 81)	
เป้าหมาย กรมทรัพยากรน้ำ	เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการภาครัฐ	เกิดกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการทุกระดับ โดยกรมมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน	เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำของแหล่งน้ำธรรมชาติและปรับปรุงอาคารสิ่งก่อสร้าง แหล่งน้ำที่มีอยู่เดิมให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	เฝ้าระวังและเตือนภัยน้ำท่วมดินถล่ม	การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต	มีการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้ง 25 ลุ่มน้ำ
ตัวชี้วัด กรมทรัพยากรน้ำ	เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการภาครัฐ	1) จำนวนกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 14 เรื่อง 2) เครื่องมือและกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำนำไปใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	1) จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนา ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ และบำรุงรักษาแหล่งน้ำ 74 แห่ง 2) แหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนา ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพและบำรุงรักษาแหล่งน้ำสามารถใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	1) จำนวนหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลเตือนภัย ด้านน้ำ 1,514 หมู่บ้าน 2) ประชาชนที่ได้รับการบริการเกี่ยวกับข้อมูลเตือนภัยด้านน้ำมีความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	1) แหล่งน้ำได้รับการฟื้นฟู 725 แห่ง	1) องค์กรลุ่มน้ำ เครือข่ายประชาชนได้รับการพัฒนาบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจำนวนไม่น้อยกว่า 15,000 คน
ผลผลิต/โครงการ กรมทรัพยากรน้ำ	ผลผลิตที่ 1 : รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	ผลผลิตที่ 1 : การเพิ่มศักยภาพกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	ผลผลิตที่ 2 : การปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพและบำรุงรักษาแหล่งน้ำ	ผลผลิตที่ 3 : การเพิ่มศักยภาพระบบพยากรณ์และเตือนภัยด้านน้ำ	โครงการที่ 1 : โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ	โครงการที่ 2 : โครงการพัฒนากลไกองค์กรบริหารจัดการน้ำทุกระดับ
กิจกรรมหลัก กรมทรัพยากรน้ำ	บริหารทรัพยากรบุคคล	1) จัดทำข้อเสนอแนะ นโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผน มาตรการ และติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 2) พัฒนาเครื่องมือและกลไกบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 3) พัฒนาและสนับสนุนระบบงานโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำอุปโภค บริโภคของประเทศ 4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านน้ำ 5) เพิ่มประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 6) การสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	1) ปรับปรุงซ่อมแซม และบำรุงรักษาแหล่งน้ำ	1) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการพยากรณ์และเตือนภัยด้านน้ำ	1) อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ จัดหาน้ำต้นทุนและบริหารจัดการน้ำ	1) พัฒนาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรทุกระดับในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทุกลุ่มน้ำ
งบประมาณ กรมทรัพยากรน้ำ	774.3226 ล้านบาท ร้อยละ 10	372.9235 ล้านบาท ร้อยละ 5	260.3573 ล้านบาท ร้อยละ 3	47.7643 ล้านบาท ร้อยละ 1	6,369.6603 ล้านบาท ร้อยละ 80	93.1338 ล้านบาท ร้อยละ 1

(๑.๒) สภาพปัญหา เกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ

โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ เป็นการปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ประเภทหนอง บึง แม่น้ำ คูคลอง หรือชื่ออื่นที่มีลักษณะเดียวกัน ซึ่งการดำเนินการจะแบ่งพื้นที่การฟื้นฟูและพื้นที่อนุรักษ์ หรือแบ่งเป็นลำน้ำสายหลักและสาขา โดยมี องค์ประกอบ เช่น การขุดลอก การกำจัดวัชพืช การป้องกันการกัดเซาะ และอาคารควบคุม เป็นต้น เพื่อรักษาระบบนิเวศ และเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ กระจายน้ำ ระบายน้ำ พร้อมทั้งเป็น แหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภค การเกษตร และการประกอบอาชีพ สามารถแก้ไขปัญหา หรือบรรเทาความเดือดร้อนด้านน้ำให้แก่ประชาชน รวมถึงการป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง และเป็นแนวป้องกันการบุกรุกพื้นที่แหล่งน้ำธรรมชาติ โดยมีแนวทางในการดำเนินการ อย่างเป็นระบบ สอดคล้องระดับลุ่มน้ำและระดับท้องถิ่น ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสนับสนุนให้ประชาชนใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ กรมทรัพยากรน้ำได้กำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือ บรรเทาความเดือดร้อนด้านน้ำ รวมถึงการป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย ภัยแล้งให้แก่ ประชาชน ซึ่งครอบคลุมทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ โดยคำนวณจากรายได้ต่อหัว จำนวนการเกิดอุทกภัย (ย้อนหลัง ๕ ปี) จำนวนการเกิดภัยแล้ง (ย้อนหลัง ๕ ปี) และการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการ

(๑.๓) ที่มาของโครงการ

พบว่า โครงการของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค มีการร้องขอมาจากท้องถิ่น หรือแผน ลุ่มน้ำเป็นหลัก และก่อนที่จะบรรจุเสนอเข้าแผนของงบประมาณ จะมีการสำรวจความเหมาะสม เบื้องต้น หรือสำรวจดูพื้นที่โดยช่างสำรวจของส่วนพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำ โดยแต่ละสำนักงาน ทรัพยากรน้ำภาค มีปัญหาในขั้นตอนกระบวนการวางแผนโครงการ หรือความแตกต่างกันในบาง ประเด็น ดังนี้

หน่วยงาน	ประเด็น ที่มาโครงการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑	- บุคลากรที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่มีจำนวนมาก - โครงการที่เสนอขอรับงบประมาณ ต้องมีความพร้อมเรื่อง สถานที่ที่ดิน จึงจะเสนอเข้าแผนงบประมาณ
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๕	- จะพิจารณาเรื่องสถานที่ที่ดินให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิด ความเสี่ยงของปัญหาที่จะตามมา

หน่วยงาน	ประเด็น ที่มาโครงการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗	- จะพิจารณาว่าโครงการอยู่ในเขตป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ หรือพื้นที่เขตทหาร หรือไม่ เพราะที่ผ่านมาเมื่อโครงการติดปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน ทำให้การดำเนินงานโครงการล่าช้า หรือต้องยกเลิกในภายหลัง โดยหากพื้นที่โครงการอยู่ในเขตดังกล่าว จะประสานขออนุญาตให้เรียบร้อยก่อน
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑๐	- ส่วนวิชาการ ของสทภ.๑๐ จะเป็นผู้ดำเนินการสำรวจเบื้องต้น ประเมินความคุ้มค่า และเรียงลำดับความสำคัญของโครงการ

ในเรื่องความพร้อมของแบบแปลนก่อสร้าง ทุกสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค จะดำเนินการเรียบร้อย พร้อมเสนอของบประมาณ ทั้งนี้ อาจมีการปรับเปลี่ยนแบบแปลนก่อสร้าง เมื่อเจอปัญหาขณะดำเนินโครงการได้ เช่น โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูห้วยพร้าว จังหวัดลำปาง มีการปรับจุดปล่อยน้ำให้ตรงกับประชาชนมากที่สุด โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูบึงสระจระเข้ จังหวัดนครราชสีมา มีการปรับเปลี่ยนในส่วนบันไดทางลงและจุดทิ้งดิน โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำบ่อถ่านศิลา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการแก้ไขแบบแปลน เนื่องจากต้นยางพาราอยู่ในพื้นที่ก่อสร้าง เป็นต้น

(๒) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลการให้สัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องคนงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ พบว่า

(๒.๑) คน

- ช่างควบคุมงาน

พบว่า ส่วนใหญ่ยังไม่สอดคล้องกับปริมาณ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวนโครงการเริ่มลดลงจากปี ๒๕๕๙ ทำให้จำนวนปริมาณการควบคุมโครงการต่อคนลดลง บางหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ด้านควบคุมงาน ต้องทำการสำรวจ และออกแบบด้วย ทำให้เกิดการ Overload ส่วนการเข้าควบคุมงานโครงการ โดยหลักการต้องเข้าควบคุมงานทุกวัน แต่ในบางครั้งกรณีพื้นที่คุมงานห่างไกลกัน อาจใช้วิธีการประสานงานกับผู้รับจ้างหรือผู้นำชุมชน เพื่อติดตามความก้าวหน้าของงาน ทั้งนี้ ช่างควบคุมงานจะมีการจดบันทึกการควบคุมงานทุกวัน และจัดทำรายงานประจำสัปดาห์ และประจำเดือน เสนอส่งตามระเบียบการควบคุมงาน

- ผู้รับจ้าง

พบว่า บางโครงการที่ล่าช้า เกิดจากการเข้าดำเนินการที่ล่าช้าของผู้รับจ้าง ทั้งนี้ ช่างควบคุมงานได้มีการเร่งรัดให้ผู้รับจ้างเข้าดำเนินการให้เป็นไปตามแผน

(๒.๒) งบประมาณ

พบว่า ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์จะเน้นไปเรื่อง การดำเนินงานโครงการให้ครอบคลุมเรื่องระบบกระจายน้ำ/ระบบส่งน้ำ หรือควรดำเนินโครงการขนาดกลางขึ้นไป ดังนี้

หน่วยงาน	ความคิดเห็นเรื่องงบประมาณโครงการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑	- โครงการของ สทภ.๑ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่สูง หรือพื้นที่โครงการหลวง ควรสนับสนุนงบประมาณในเรื่องระบบกระจายน้ำหรือระบบส่งน้ำให้เพียงพอ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์มากที่สุด
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๕	- กรมฯ ควรทำโครงการขนาดกลางและขนาดใหญ่ ส่วนโครงการขนาดเล็ก เช่น ต่ำกว่า ๕ แสนบาท ควรให้ท้องถิ่นดำเนินการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗	- โครงการขนาดวงเงินไม่เกิน ๑๐ ล้านบาท จะของบประมาณได้ง่ายและการควบคุมงานอยู่ในศักยภาพของเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค และกรณีโครงการขนาดใหญ่มาก จะประสบปัญหาเรื่องสถานที่ที่ดิน
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑๐	- พื้นที่ภาคใต้เหมาะกับโครงการที่มีโครงสร้างร่วมด้วย (ไม่ใช่การขุดลอกเพียงอย่างเดียว) ควรให้มีระบบกระจายน้ำแบบ “หอถังสูง” เนื่องจากท้องถิ่นสามารถดำเนินการต่อ ยอดต่อไปได้

(๒.๓) เครื่องมือ

พบว่า โครงการที่ล่าช้าส่วนหนึ่งเกิดจากผู้รับจ้างมีเครื่องจักรน้อย ไม่เพียงพอ ซึ่งเกิดจากบางบริษัทฯ ผู้รับจ้างรับงานหลายโครงการ หรือบางบริษัทฯ ข้อมูลสถานะผู้รับจ้างไม่ตรงกับที่แจ้งขึ้นทะเบียนไว้กับกรมทรัพยากรน้ำ

(๓) กระบวนการบริหารจัดการ (Process Evaluation)

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งเกิดขึ้นก่อนดำเนินโครงการ และกระบวนการควบคุมงานก่อสร้าง ซึ่งเกิดขึ้นขณะดำเนินโครงการ พบว่า

(๓.๑) การรับฟังความคิดเห็น

- ขั้นตอนการจัดรับฟังความคิดเห็น

ซึ่งเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยพบว่า ขั้นตอนหลักๆ ที่ส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำดำเนินการ ประกอบด้วย การได้รับข้อมูลจำนวนโครงการจากส่วนพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำ ประสานและแจ้งผู้นำชุมชนในพื้นที่ ขออนุมัติจัดโครงการ ประกาศวันจัดรับฟังความคิดเห็น ลงพื้นที่จัดประชุมฯ โดยส่วนใหญ่จะมีเจ้าหน้าที่ด้านการสำรวจออกแบบไปร่วมด้วย จัดทำรายงาน และประกาศในเว็บไซต์สำนักนายกรัฐมนตรี ส่งข้อมูลให้ส่วนพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำ เพื่อเสนอโครงการเข้าแผนงบประมาณต่อไป ทั้งนี้ การดำเนินการในแต่ละหน่วยงาน อาจมีข้อแตกต่างดังนี้

หน่วยงาน	การดำเนินการการจัดรับฟังความคิดเห็น
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๕	- ไม่มีเจ้าหน้าที่จากส่วนพัฒนาและฟื้นฟูเข้าร่วมประชุมฯ เนื่องจาก ส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำฯ มีช่าง/วิศวกร ในส่วนฯ ซึ่งสามารถชี้แจงเรื่องแบบแปลนได้
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗	- จัดทำรายงาน สรุปผลจัดทำประกาศและลงเว็บไซต์สำนักนายกฯ โดยส่วนวิชาการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑๐	- วันที่จัดประชุม จะให้ตรงกับวันที่มีการประชุมหมู่บ้าน

- คำถามที่พบบ่อย หรือความต้องการเพิ่มเติมของประชาชน

พบว่า เป็นเรื่องการได้รับงบประมาณโครงการ หรือโครงการจะแล้วเสร็จเมื่อไหร่ กรณีเป็นโครงการใหม่ ประชาชนต้องการให้ก่อสร้างให้เสร็จภายในที่กำหนด หากเป็นระยะที่ ๒ หรือ ๓ ประชาชนจะร้องขอเรื่องต่างๆ มากขึ้น เช่น การปรับหน้าดินให้เสมอกัน หรือให้มีการเสริมดินบริเวณถนน เป็นต้น กรณีการก่อสร้างฝาย ประชาชนจะมีความกังวลเรื่องผลกระทบโครงการกับพื้นที่ใกล้เคียง

- งบประมาณและเครื่องมืออื่นๆ ในการจัดรับฟังความคิดเห็น

พบว่า ได้รับงบประมาณโดยเฉลี่ยโครงการละ ๑๐,๐๐๐ บาท โดยส่วนใหญ่จะเพียงพอ เนื่องจากมีการถัวเฉลี่ยแต่ละโครงการ

(๓.๒) การควบคุมงานก่อสร้าง

พบว่า เจ้าหน้าที่ช่างควบคุมงาน ส่วนใหญ่ ไม่ได้มีการเข้าพื้นที่โครงการทุกวัน แต่จะมีการประสานงานกับผู้รับจ้าง หรือผู้นำในพื้นที่โครงการสม่ำเสมอ และช่างควบคุมงานจะมีการจัดทำรายงานรายวัน รายสัปดาห์ และรายเดือน ตามข้อปฏิบัติอย่างถูกต้อง ซึ่งการเข้าควบคุมงาน อาจแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ดังนี้

หน่วยงาน	การเข้าควบคุมงาน
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑	- หากมีหลายโครงการ จะวางแผนเข้าพื้นที่สลับกัน
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๕	- กรณีเป็นงานดินซุด จะเข้าพื้นที่สัปดาห์ละ ๒ ครั้ง ส่วนงานคอนกรีต จะเข้าพื้นที่โครงการทุกวัน
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗	- มีการแบ่งการควบคุมงานโดยผู้บังคับบัญชา ซึ่งในบางครั้งแต่ละโครงการไม่ได้อยู่พื้นที่ (โซน) เดียวกัน ซึ่งจำนวนการควบคุมงานต่อคนมีความเหมาะสม เพียงแต่ไม่มีเจ้าหน้าที่ด้านสำรวจ ทำให้ช่างควบคุมงานต้องสำรวจและเขียนแบบด้วย
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑๐	- กรณีโครงการขุดลอก ช่างควบคุมงานสามารถคุมงานได้หลายโครงการ ส่วนกรณีโครงการก่อสร้างหรือโครงการขนาดใหญ่ ไม่ควรคุมงานหลายโครงการ เพราะอาจมีปัญหาก็ต้องจัดการหลายอย่าง

(๔) การประเมินความพึงพอใจของประชาชนระหว่างดำเนินโครงการ

(๔.๑) ข้อมูลทั่วไป

- เพศ ประชาชนในพื้นที่โครงการ เป็นเพศชาย ร้อยละ ๗๕.๓ และเพศหญิง ร้อยละ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ชาย	๖๔	๗๕.๓
๒. หญิง	๒๑	๒๔.๗
รวม	๘๕	๑๐๐.๐

- อายุ ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๕๖.๕ รองลงมา มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี ร้อยละ ๒๙.๔ มีอายุ ๓๑-๔๐ ปี ร้อยละ ๑๑.๘ และมีอายุ ๑๘-๓๐ ปี ร้อยละ ๒.๓

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๑. อายุ ๑๘-๓๐ ปี	๒	๒.๓
๒. อายุ ๓๑-๔๐ ปี	๑๐	๑๑.๘
๓. อายุ ๔๑-๕๐ ปี	๒๕	๒๙.๔
๔. อายุ ๕๑ ปี ขึ้นไป	๔๘	๕๖.๕
รวม	๘๕	๑๐๐.๐

- ระดับการศึกษา ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาชั้น ประถมศึกษา ร้อยละ ๕๐.๖ รองลงมา มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๑๘.๘ มัธยมศึกษาตอนต้น ๑๑.๘ ปวช./ปวส./อนุปริญญา และปริญญาตรี/สูงกว่า เท่ากัน ร้อยละ ๘.๒ และไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ ๒.๔

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
๑. ไม่ได้เรียนหนังสือ	๒	๒.๔
๒. ประถมศึกษา	๔๓	๕๐.๖
๓. มัธยมตอนต้น	๑๐	๑๑.๘
๔. มัธยมตอนปลาย	๑๖	๑๘.๘
๕. ปวช./ปวส./อนุปริญญา	๗	๘.๒
๖. ปริญญาตรี/สูงกว่า	๗	๘.๒
รวม	๘๕	๑๐๐.๐

- อาชีพ ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (เช่น ทำนา ทำไร่สวนผัก สวนผลไม้ ปลูกยาง เลี้ยงสัตว์ สวนผสม เป็นต้น) ร้อยละ ๘๒.๓ รองลงมา ประกอบอาชีพอื่นๆ (เช่น รับราชการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิโครงการหลวง เป็นต้น) ร้อยละ ๑๑.๘ และรับจ้างทั่วไป/รับจ้างภาคการเกษตร ร้อยละ ๕.๙

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
๑. เกษตรกรรม	๗๐	๘๒.๓
๒. รับจ้าง	๕	๕.๙
๓. อื่นๆ	๑๐	๑๑.๘
รวม	๘๕	๑๐๐.๐

(๔.๒) ข้อมูล ความคิดเห็น ก่อนดำเนินโครงการ

- ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ ๘๕.๙ และไม่รู้จัก ร้อยละ ๑๔.๑ โดยที่ประชาชนที่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ รู้จักจากสื่อต่างๆ ตอนหน่วยงานเข้ามาทำโครงการในพื้นที่ จากการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ เป็นกรรมการลุ่มน้ำ และเคยเข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น

รู้จักกรมทรัพยากรน้ำหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
๑. รู้จัก	๗๓	๘๕.๙
๒. ไม่รู้จัก	๑๒	๑๔.๑
รวม	๘๕	๑๐๐.๐

(๒.๒) ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่ทราบว่าในพื้นที่ได้รับงบประมาณให้ดำเนินการขุดลอกก่อสร้างโครงการ จากผู้นำชุมชน ร้อยละ ๕๕.๓ รองลงมา ทราบจากการรับฟังความคิดเห็น ร้อยละ ๒๓.๕ เป็นผู้ร่วมเสนอโครงการ ร้อยละ ๑๑.๘ เพื่อนบ้านและอื่นๆ (ทราบจากรองผู้ว่าราชการในขณะนั้น) เท่ากัน ร้อยละ ๔.๗

ทราบเรื่องการก่อสร้างแหล่งน้ำจากใคร	จำนวน	ร้อยละ
๑. ผู้นำในชุมชน	๔๗	๕๕.๓
๒. เพื่อนบ้าน	๔	๔.๗
๓. การรับฟังความคิดเห็น	๒๐	๒๓.๕
๔. เป็นผู้ร่วมเสนอโครงการ	๑๐	๑๑.๘
๕. อื่นๆ	๔	๔.๗
รวม	๘๕	๑๐๐.๐

(๒.๓) ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นร้อยละ ๗๘.๘ รองลงมา ไม่ได้เข้าร่วมฟังฯ ร้อยละ ๑๔.๑ และมีบุคคลในครอบครัวเข้าร่วมฟังฯ ร้อยละ ๗.๑

เข้าประชุมฯ หรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
๑. เข้าร่วมฟังความคิดเห็น	๖๗	๗๘.๘
๒. บุคคลในครอบครัวเข้าร่วมฟังฯ	๖	๗.๑
๓. ไม่ได้เข้าร่วมฟังฯ	๑๒	๑๔.๑
รวม	๘๕	๑๐๐.๐

(๔.๓) ความพึงพอใจในการเข้าประชุมรับฟังความคิดเห็น

- ประชาชนมีความพึงพอใจในภาพรวมร้อยละ ๙๖.๘ โดยเมื่อแยกเป็นประเด็น พบว่ามีความพึงพอใจเจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการ ครบถ้วน ชัดเจน ระดับมาก ร้อยละ ๙๗.๐ รองลงมาพึงพอใจ เจ้าหน้าที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น และเจ้าหน้าที่ตอบข้อคำถาม ข้อเสนอได้ตรงประเด็น เท่ากัน มากที่สุด ร้อยละ ๙๖.๗

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N / %)	ปานกลาง (N / %)	น้อย (N / %)	รวม (N / %)		
๑. เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการ ครบถ้วน ชัดเจน	๖๑ (๙๑.๐)	๖ (๙.๐)		๖๗ (๑๐๐.๐)	๒.๙๑ (๙๗.๐)	พึงพอใจมาก
๒. เจ้าหน้าที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น	๖๐ (๘๙.๖)	๗ (๑๐.๔)		๖๗ (๑๐๐.๐)	๒.๙๐ (๙๖.๗)	พึงพอใจมาก
๓. เจ้าหน้าที่ตอบข้อคำถาม ข้อเสนอได้ตรงประเด็น	๖๐ (๘๙.๖)	๗ (๑๐.๔)		๖๗ (๑๐๐.๐)	๒.๙๐ (๙๖.๗)	พึงพอใจมาก
รวม	๖๐ (๙๐.๑)	๗ (๙.๙)		๖๗ (๑๐๐.๐)	๒.๙๐ (๙๖.๘)	พึงพอใจมาก

- ก่อนการดำเนินโครงการ สภาพของแหล่งน้ำเดิมส่วนใหญ่มีสภาพตื้นเขิน มีตะกอนทับถม ร้อยละ ๒๙.๗ รองลงมา ขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง ร้อยละ ๒๔.๔ มีวัชพืชปกคลุม ร้อยละ ๒๐.๑ ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ ร้อยละ ๑๒.๔ อื่นๆ (เช่น ตลิ่งโดนกัดเซาะ ตลิ่งพัง ขยายผลทำระบบกระจายน้ำ เป็นป่าทึบ) ร้อยละ ๙.๑ ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ ร้อยละ ๒.๙ และน้ำเสีย (สี, มีกลิ่น) ร้อยละ ๑.๔

สภาพแหล่งน้ำเดิม	จำนวน	ร้อยละ
๑. ตื้นเขิน/มีตะกอนทับถม	๖๒	๒๙.๗
๒. มีวัชพืชปกคลุม	๔๒	๒๐.๑
๓. น้ำเสีย (สี, มีกลิ่น)	๓	๑.๔
๔. ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้	๒๖	๑๒.๔
๕. ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วม, การระบายน้ำ	๖	๒.๙
๖. ขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง	๕๑	๒๔.๔
๗. อื่นๆ	๑๙	๙.๑
รวม	๒๐๙	๑๐๐.๐

(๔.๔) การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในปัจจุบัน (ก่อนและระหว่างดำเนินโครงการ)

- ก่อนดำเนินโครงการประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ร้อยละ ๗๔.๑ และไม่ได้ใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๒๕.๙

การใช้ประโยชน์ก่อนจะดำเนินโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ไม่ได้ใช้ประโยชน์	๒๒	๒๕.๙
๒. ได้ใช้ประโยชน์	๖๓	๗๔.๑
รวม	๘๕	๑๐๐.๐

- กรณีไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากในรอบ ๑ ปีที่ผ่านมา ไม่มีน้ำในแหล่งน้ำ ร้อยละ ๔๐.๙ เนื่องจากอยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำ ร้อยละ ๓๑.๘ และอื่นๆ (ใช้จากแหล่งน้ำอื่น) ร้อยละ ๒๗.๓

กรณีไม่ได้ใช้ประโยชน์	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื่องจากอยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำ	๗	๓๑.๘
๒. เนื่องจากในรอบ ๑ ปีที่ผ่านมา ไม่มีน้ำในแหล่งน้ำ	๙	๔๐.๙
๓. อื่นๆ	๖	๒๗.๓
รวม	๒๒	๑๐๐.๐

- กรณีได้ใช้ประโยชน์ ประชาชนในพื้นที่โครงการ ใช้ประโยชน์อยู่ในระดับน้อย ด้านเป็นแหล่งน้ำดิบใช้ผลิตน้ำประปา ร้อยละ ๔๑.๓ รองลงมา ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร ร้อยละ ๔๐.๘ ใช้อุปโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๔๐.๐ ส่วนการใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของชุมชน (นอกภาคการเกษตร) และการจับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหาร/สร้างรายได้ ไม่ได้ใช้ประโยชน์

ประเด็น	ระดับการใช้ประโยชน์					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N / %)	ปานกลาง (N / %)	น้อย (N / %)	ไม่ได้ใช้ (N / %)	รวม (N / %)		
๑. ใช้อุปโภคในครัวเรือน	๒๔ (๓๘.๑)	๑๒ (๑๙.๐)	๕ (๗.๙)	๒๒ (๓๔.๙)	๖๓ (๑๐๐.๐)	๑.๖๐ (๔๐.๐)	ใช้ประโยชน์ ได้น้อย
๒. เป็นแหล่งน้ำดิบใช้ผลิต น้ำประปา	๒๙ (๔๖.๐)	๕ (๗.๙)	๗ (๑๑.๑)	๒๒ (๓๔.๙)	๖๓ (๑๐๐.๐)	๑.๖๕ (๔๑.๓)	ใช้ประโยชน์ ได้น้อย
๓. จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหาร/สร้างรายได้	๑๐ (๑๕.๙)	๑๒ (๑๙.๐)	๖ (๙.๕)	๓๕ (๕๕.๖)	๖๓ (๑๐๐.๐)	๐.๙๕ (๒๓.๘)	ไม่ได้ใช้ ประโยชน์
๔. ใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของ ชุมชน (นอกภาคการเกษตร)	๗ (๑๑.๑)	๙ (๑๔.๓)	๓ (๔.๘)	๔๔ (๖๙.๘)	๖๓ (๑๐๐.๐)	๐.๖๗ (๑๖.๘)	ไม่ได้ใช้ ประโยชน์
๕. ใช้เพื่อการเกษตร	๒๖ (๔๑.๓)	๘ (๑๒.๗)	๙ (๑๔.๓)	๒๐ (๓๑.๗)	๖๓ (๑๐๐.๐)	๑.๖๓ (๔๐.๘)	ใช้ประโยชน์ ได้น้อย
รวม	๑๙ (๓๐.๕)	๙ (๑๔.๖)	๖ (๙.๕)	๒๘ (๔๕.๔)	๖๓ (๑๐๐.๐)	๑.๓๐ (๓๒.๕)	ใช้ประโยชน์ ได้น้อย

- นอกจากโครงการแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำกำลังดำเนินการ ประชาชนในพื้นที่ใช้น้ำอุปโภคและน้ำเพื่อการเกษตรจาก น้ำฝน มากที่สุด ร้อยละ ๒๖.๖ รองลงมา ประปาหมู่บ้าน ร้อยละ ๒๑.๐ ชื่อน้ำขวด/น้ำถัง/รถน้ำ ร้อยละ ๑๘.๖ บ่อน้ำตื้น ร้อยละ ๑๑.๓ น้ำบาดาล ร้อยละ ๗.๓ อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน และอื่นๆ (อบต.สุบมาให้ช่วงหน้าแล้ง ฝ่ายประชาอาสา) เท่ากัน ร้อยละ ๕.๖ และ สระ/หนอง/บึง ร้อยละ ๔.๐

แหล่งน้ำอื่นที่ใช้อุปโภค/ทำการเกษตร	จำนวน	ร้อยละ
๑. น้ำฝน	๓๓	๒๖.๖
๒. ประปาหมู่บ้าน	๒๖	๒๑.๐
๓. บ่อน้ำตื้น	๑๔	๑๑.๓
๔. น้ำบาดาล	๙	๗.๓
๕. ชื่อน้ำขวด/น้ำถัง/รถน้ำ	๒๓	๑๘.๖
๖. อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน	๗	๕.๖
๗. สระ/หนอง/บึง	๕	๔.๐
๘. อื่นๆ	๗	๕.๖
รวม	๑๒๔	๑๐๐.๐

(๔.๕) ความคิดเห็นและความคาดหวังหลังจากการดำเนินโครงการแล้วเสร็จ

- กลุ่มผู้ใช้น้ำในชุมชน

ในพื้นที่โครงการมีกลุ่มผู้ใช้น้ำแล้ว ร้อยละ ๕๑.๘ และไม่มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ ๔๘.๒

กลุ่มผู้ใช้น้ำ	จำนวน	ร้อยละ
๑. มีกลุ่มผู้ใช้น้ำแล้ว	๔๔	๕๑.๘
๒. ไม่มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ	๔๑	๔๘.๒
รวม	๘๕	๑๐๐.๐

- ความต้องการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ต้องการให้กรมฯ ช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการจัดตั้งกลุ่มฯ ร้อยละ ๓๖.๖ รองลงมา ให้ อบต./ทต. ช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการจัดตั้งกลุ่มฯ ร้อยละ ๓๔.๒ จัดตั้งกันเอง ร้อยละ ๒๖.๘ และไม่ต้องการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ ๒.๔

ความต้องการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ	จำนวน	ร้อยละ
๑. จัดตั้งกันเอง	๑๑	๒๖.๘
๒. ให้กรมฯ ช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการจัดตั้งกลุ่มฯ	๑๕	๓๖.๖
๓. ให้ อบต./ทต. ช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการจัดตั้งกลุ่มฯ	๑๔	๓๔.๒
๔. ไม่ต้องการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ	๑	๒.๔
รวม	๔๑	๑๐๐.๐

(๔.๖) ความคิดเห็นด้านผลกระทบ

- ประชาชนในพื้นที่ที่มีความเห็นว่า ไม่มีผลกระทบระหว่างก่อสร้าง ร้อยละ ๖๗.๑ และ มีผลกระทบ ร้อยละ ๓๒.๙

การได้รับผลกระทบ	จำนวน	ร้อยละ
๑. มีผลกระทบ	๒๘	๓๒.๙
๒. ไม่มีผลกระทบ	๕๗	๖๗.๑
รวม	๘๕	๑๐๐.๐

- ประชาชนในพื้นที่ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ร้อยละ ๗๒.๙ และไม่เห็นความเห็น ร้อยละ ๒๗.๑

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่นๆ	จำนวน	ร้อยละ
๑. มี	๖๒	๗๒.๙
๒. ไม่มี	๒๓	๒๗.๑
รวม	๘๕	๑๐๐.๐

กล่าวโดยสรุป ก่อนดำเนินโครงการ พบว่า โครงการมีความสอดคล้องกับแผนและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง มีที่มาของโครงการจากระดับพื้นที่ซึ่งเป็นความต้องการของประชาชน มีกระบวนการจัดรับฟังความคิดเห็นประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี สอดคล้องกับการสอบถามประชาชน ซึ่งพบว่า ส่วนใหญ่ได้เข้ารับฟังหรือให้บุคคลในครอบครัวเข้ารับฟังความคิดเห็น ร้อยละ ๘๕.๘ และมีความพึงพอใจเจ้าหน้าที่ในการให้ข้อมูลหรือตอบข้อคำถามต่างๆ ร้อยละ ๙๖.๘

ในระหว่างการศึกษาโครงการ พบว่า จำนวนการควบคุมงานกับช่างควบคุมงาน มีการปรับให้สอดคล้องเหมาะสมกว่าในปีที่ผ่านมา แต่อาจประสบปัญหาจากปัจจัยบริษัทผู้รับจ้างได้ เนื่องจากบางบริษัทมีการรับงานมากเกินไป จนก่อให้เกิดการดำเนินงานโครงการล่าช้า ส่วนความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องการใช้ประโยชน์โครงการ สอดคล้องกับการเก็บข้อมูลหลังดำเนินโครงการ คือ ใช้สำหรับเป็นแหล่งน้ำดิบผลิตน้ำประปา ใช้เพื่อการเกษตรและใช้อุปโภคในครัวเรือน

บทที่ ๕

สรุป วิเคราะห์

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ : ก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินโครงการ) ในส่วนของการสรุปและวิเคราะห์ จะเป็นการสรุปและวิเคราะห์ตามหลัก CIPP Model ดังนี้

๕.๑ ประเมินสถานะแวดล้อมหรือบริบท (Context Evaluation)

โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ มีความสอดคล้องกับนโยบายการบริหารแผ่นดิน ไม่ว่าจะเป็นยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ตลอดจนเป้าหมายการให้บริการกระทรวงและหน่วยงาน

โครงการที่คัดเลือกสำหรับการประเมินผล มีการร้องขอขึ้นมาจากหน่วยงานท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชน และเป็นโครงการที่เมื่อได้รับการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขแล้ว จะทำให้ความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น ดังนี้

(๑) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูห้วยพร้าว บ้านห้วยวัง หมู่ที่ ๕ ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง มีสภาพเสื่อมโทรม ต้นเขิน ไม่สามารถรองรับการระบายน้ำในฤดูฝนและไม่สามารถเป็นแหล่งเก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้งได้ การดำเนินโครงการฯ จึงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำไว้ใช้ประโยชน์ในฤดูแล้ง

(๒) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยตอง ระยะ ๒ บ้านห้วยตอง หมู่ที่ ๑๐ ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ ทำให้ได้ผลผลิตไม่เต็มที่ในช่วงฤดูแล้ง ปริมาณน้ำไม่เพียงพอใช้ในการเพาะปลูกทำให้ผลผลิตเสียหายและได้ผลผลิตน้อยลง การดำเนินโครงการฯ จึงช่วยแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้กับประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว

(๓) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูบึงสระจระเข้ บ้านสระจระเข้ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา สภาพปัญหามีวัชพืชน้ำและตะกอนทับถมจนต้นเขินไม่สามารถเก็บกักน้ำได้เต็มประสิทธิภาพ ทำให้ในฤดูแล้งเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำ การดำเนินโครงการฯ จึงช่วยบรรเทาและแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชน

(๔) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองเต็ง บ้านสำโรง หมู่ที่ ๕ ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา สภาพปัญหามีวัชพืชน้ำและตะกอนทับถมจนตื้นเขิน ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้เต็มประสิทธิภาพ ทำให้ในฤดูแล้งเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำ การดำเนินโครงการฯ จึงช่วยบรรเทาและแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนของประชาชน และทำให้หนองเต็งกลับมาสภาพสมบูรณ์

(๕) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำภาชี ช่วง ๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ประชาชนมีความเดือดร้อนในเรื่องการกัดเซาะตลิ่งพังทลายและลำภาชีตื้นเขินทำให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิต แต่เนื่องจาก อบต. ตะนาวศรี ไม่มีงบประมาณเพียงพอจึงขอรับการสนับสนุนโครงการจากกรมทรัพยากรน้ำ

(๖) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูอ่างเก็บน้ำบ้านหนองบัวค่าย หมู่ที่ ๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เนื่องจากพื้นที่ตำบลรางบัว กำลังประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในการใช้อุปโภค บริโภค และใช้ในการเกษตร การดำเนินโครงการฯ เป็นการแก้ไขปัญหาและเตรียมการป้องกันปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร ของประชาชนในพื้นที่

(๗) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำบ้านปลายคลอง หมู่ที่ ๑ ตำบลตะพาน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีสภาพตื้นเขิน ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ ในฤดูแล้งมีน้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้พืชผลทางการเกษตรเสียหายเป็นจำนวนมาก การดำเนินโครงการฯ ช่วยให้ประชาชนมีแหล่งน้ำสำหรับอุปโภค-บริโภค

(๘) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำบ่อถ่านศิลา ตำบลพ่วงพรมคร อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีสภาพตื้นเขิน ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ ในฤดูแล้งมีน้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการ การดำเนินโครงการฯ ช่วยให้ประชาชนมีแหล่งน้ำสำหรับอุปโภค-บริโภค และเกษตรกรรม

๕.๒ ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

ปัจจัยนำเข้าของการดำเนินโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ ประกอบด้วย คน/บุคลากร งบประมาณ และเครื่องมือ ซึ่งเมื่อวิเคราะห์แล้วเป็นดังนี้

(๑) บุคลากรด้านการควบคุมงาน สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค จะต้องมีการบริหารจัดการให้เพียงพอ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีสัดส่วนจำนวนโครงการที่ค่อนข้างมากกับบุคลากรที่มีอยู่ เนื่องจากกรมฯ ได้รับงบประมาณจำนวนหลายโครงการ เมื่อเทียบกับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ส่วนบุคคลากรที่เป็นผู้รับจ้าง จะมีปัญหาในเรื่องการรับงานที่มีปริมาณมากเกินไป ส่งผลให้การดำเนินงานโครงการล่าช้า หรือติดขัดปัญหาเรื่องเครื่องจักรที่ไม่เพียงพอ

(๒) งบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ งบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับที่เหมาะสม เพราะทำให้จำนวนโครงการไม่มากเกินไป ส่วนงบประมาณต่อโครงการ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค มีความเห็นว่า กรมทรัพยากรน้ำควรดำเนินโครงการขนาดกลางและใหญ่ขึ้นไป ส่วนโครงการเล็กๆ งบประมาณไม่สูง ควรให้ท้องถิ่นดำเนินการ

(๓) เครื่องมือ พบว่า เครื่องจักรของผู้รับจ้างที่มีปัญหา เกิดจากการแจ้งจำนวนเครื่องจักรไม่ตรงกับที่แจ้งขึ้นทะเบียนผู้รับจ้างไว้ และเกิดจากการที่ผู้รับจ้างรับงานมากเกินไป จึงทำให้เครื่องจักรไม่เพียงพอ ส่งผลต่อการดำเนินโครงการให้ล่าช้า

๕.๓ ประเมินกระบวนการบริหารจัดการ (Process Evaluation)

กระบวนการที่ประเมิน ได้แก่ กระบวนการรับฟังความคิดเห็น และกระบวนการควบคุมงานก่อสร้าง ซึ่งเมื่อวิเคราะห์แล้วเป็นดังนี้

(๑) กระบวนการรับฟังความคิดเห็น พบว่า ทุกโครงการได้มีการจัดรับฟังความคิดเห็นประชาชน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็น พ.ศ. ๒๕๔๘ และเมื่อสอบถามประชาชนในเรื่องของความพึงพอใจของการเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในภาพรวม ระดับมาก ร้อยละ ๙๖.๘

(๒) กระบวนการควบคุมงานก่อสร้าง พบว่า ช่างควบคุมงาน ถือเป็นบุคคลสำคัญของโครงการ เพราะต้องเข้าใจในเรื่องแบบแปลน ต้องประสานงานกับผู้รับจ้าง ผู้นำชุมชน และตอบข้อสงสัยของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าต่างๆ ช่างควบคุมงานของแต่ละสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค จะมีส่วนในเรื่องของการสำรวจออกแบบ ร่วมด้วย ซึ่งในบางปีงบประมาณ หากได้รับโครงการจำนวนมาก จะเกิดการ Over load งานของช่างควบคุมงาน

๕.๔ ประเมินผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Product Evaluation)

เป็นการประเมินผลหลังจากดำเนินโครงการสิ้นสุดลง โดยได้ประเมินในเรื่องผลผลิตโครงการและคุณภาพการให้บริการ การใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ ความคุ้มค่าจากการ

ใช้ประโยชน์ การดูแลแหล่งน้ำให้เกิดประสิทธิภาพภายหลังการดำเนินโครงการ และผลกระทบในเบื้องต้นด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พบว่า

(๑) ด้านผลผลิตโครงการและคุณภาพการให้บริการ มีความพึงพอใจในภาพรวม ร้อยละ

๙๒.๓

(๒) การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ พบว่า ได้ใช้ประโยชน์ในภาพรวม ร้อยละ ๕๑.๙ โดยใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตรมากที่สุด

(๓) ความคุ้มค่าจากการใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ พบว่า มีความคุ้มค่าในภาพรวม ร้อยละ ๙๐.๘

(๔) การดูแลแหล่งน้ำให้เกิดประสิทธิภาพภายหลังการดำเนินโครงการ พบว่า มีการร่วมดูแลแหล่งน้ำ ร้อยละ ๘๓.๙

(๕) ผลกระทบในเบื้องต้นด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการ มีความคิดเห็นต่อผลกระทบเบื้องต้นในภาพรวม เปลี่ยนแปลงดีขึ้น ร้อยละ ๘๓.๓

กล่าวโดยสรุป การดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ เป็นที่พึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ สืบเนื่องมาจากเป็นโครงการที่มาจากความต้องการของประชาชน และประชาชนได้มีแหล่งเก็บกักน้ำไว้ใช้ประโยชน์ในชุมชน

๕.๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

(๑) ปัญหา อุปสรรค

ก่อนดำเนินโครงการ

- ปัญหาเรื่องสถานที่ที่ดินไม่เพียงพอ หรือประชาชนกังวลว่าจะมีการรื้อถอนที่ดิน หากมีพื้นที่ใกล้จุดที่ดิน
- ปัญหาเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดิน ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อที่ดินเปลี่ยนผู้ครอบครอง
- ประชาชนไม่เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น ทำให้ไม่ได้รับทราบข้อมูลโครงการ
- บางพื้นที่มีชนเผ่ากระเหรี่ยงอยู่ ทำให้การสื่อสารเป็นอุปสรรค ต้องมีล่ามแปล

ระหว่างดำเนินโครงการ

- มีปัญหาเรื่องฝุ่น ควัน จากการขุดดินทิ้ง

(๒) ประเด็นความไม่พึงพอใจ

หลังดำเนินโครงการ

- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองเต็ง บ้านสำโรง หมู่ที่ ๕ ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโคกชัย จังหวัดนครราชสีมา : ผู้รับจ้างเกลี่ยดินไม่เรียบ ทำให้การสัญจรลำบาก
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูบึงสระจระเข้ บ้านสระจระเข้ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา : มีกรณีประชาชนที่ไม่ได้เข้ารับฟังความคิดเห็น แจ้งว่าเกิดผลกระทบต่อน้ำที่สวน เนื่องจากเป็นทางน้ำไหล/ท่อระบายน้ำไม่ตรงเข้าอ่างเก็บน้ำเหมือนเดิม ทำให้เกิดน้ำท่วมสวน
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองหัวเสือ บ้านหัวเสือ หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองฮี อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ : ขุดลอกไม่เต็มพื้นที่หนอง เนื่องจากไม่มีที่ทิ้งดิน
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำลำห้วยเวียะดี หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี : เนื่องจากโครงการเป็นฝายกั้นถาวร จึงทำให้สามารถเก็บน้ำไว้ได้น้อย
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยตอง ระยะ ๒ บ้านห้วยตอง หมู่ที่ ๑๐ ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ : ท่อรั่วซึมบางจุดประชาชนต้องแก้ไขกันเอง
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองไม้ตั้ง บ้านวังไคร้ หมู่ที่ ๓ ตำบลวังหมัน อำเภอสามเงา จังหวัดตาก : คันดินรอบหนองมีลักษณะเป็นดินเหนียวและ รถไม่สามารถสัญจรได้ และตอนประชาคมแจ้งเรื่องว่ามีประตูระบายน้ำ เปิด-ปิดได้ แต่เมื่อก่อสร้างแล้วปรากฏไม่มีประตูระบายน้ำ
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำหนองสระใหญ่ หมู่ที่ ๙ ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง : ดินทิ้งยังจัดการไม่เรียบร้อย ซึ่งกองอยู่ที่สนามกีฬาของชุมชน

(๓) ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อโครงการ

- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองละมั่ง บ้านโคกสะอาด หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านวัง อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา : ต้องการให้เพิ่มขนาดความกว้างของแหล่งน้ำ และต้องการให้มีระบบกระจายน้ำพลังงานแสงอาทิตย์

- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองหัวเสือ บ้านหัวเสือ หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ : ควรแก้ไขปัญหาดินที่ตื้นดิน ต้องการให้สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค มาให้ความรู้เกี่ยวกับการตั้งกลุ่มดูแลแหล่งน้ำ และต้องการระบบประปาเพื่อ อุปโภคบริโภคเนื่องจาก อบต. ในพื้นที่งบประมาณไม่เพียงพอ
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูลำห้วยไผ่ บ้านโพนโก หมู่ที่ ๒ ตำบลโพนโก อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ : ต้องการให้ขุดลอกลำห้วยไผ่เพิ่มเติมตลอดลำห้วย
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำภาชี ช่วง ๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี : ต้องการให้มีฝายชะลอน้ำในลำภาชีเป็นระยะ และต้องการให้มีการเรียงหินกันตลิ่งเพิ่มเติม เพราะยังมีช่วงลำน้ำที่มีการกัดเซาะ
- โครงการอนุรักษ์ลำห้วยยะรำ บ้านท่าดินแดง หมู่ที่ ๑ ตำบลปรางค์ อำเภอสงขลาบุรี จังหวัดกาญจนบุรี : ต้องการให้มีการเรียงหินทั้งสองฝั่งลำห้วย เพื่อป้องกันการกัดเซาะ
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำลำห้วยเวียะเคดี หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองลู อำเภอสงขลาบุรี จังหวัดกาญจนบุรี : ต้องการให้ฝายเก็บกักน้ำอยู่โดยการใช้พลาสติกกรองเพนทาบ
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยตอง ระยะ ๒ บ้านห้วยตอง หมู่ที่ ๑๐ ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ : ต้องการให้ กรมทรัพยากรน้ำ ช่วยจัดตั้งคณะกรรมการดูแลแหล่งน้ำอย่างเป็นระบบ และ ต้องการแหล่งน้ำสำหรับดื่ม คือ ประปาภูเขา
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูห้วยแม่แก้ว ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง : ต้องการให้กรมทรัพยากรน้ำ ต่อยอดโครงการจากจุดเดิม เพิ่มอีก ๕๐๐ เมตร
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองไม้ตั้ง บ้านวังไคร้ หมู่ที่ ๓ ตำบลวังหมัน อำเภอสามเงา จังหวัดตาก : ในอนาคตต้องการให้มีระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อ การใช้ประโยชน์ได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำบ่อถ่านศิลา ตำบลพ่วงพรมคร อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี : ในอนาคตต้องการขยายโครงการให้มีการขุดลอกเพิ่มเติม และสร้างประตูเปิด-ปิด ระบายน้ำ
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองพรรั้ง ตำบลบางรี อำเภอเมือง จังหวัดระนอง : ไหล่ เขื่อนคันดินไม่มีปูนคอนกรีต ช่วงน้ำมาแรงหน้าดินอาจพังทลาย จึงควรฉาบ ปูนซีเมนต์เพื่อป้องกันดินพังทลายลงแหล่งน้ำ

ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ต่อการปฏิบัติงาน

- บุคลากรด้านการออกแบบมีไม่เพียงพอ จึงต้องการให้กรมทรัพยากรน้ำ พิจารณาเรื่องจำนวนบุคลากรให้เพียงพอ
- ต้องการให้มีการเพิ่มฝ่ายสำรวจ ในส่วนพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นสัดส่วน เจ้าหน้าที่จะได้ทำงานเฉพาะด้าน
- เสนอให้กรมทรัพยากรน้ำ พิจารณาจัดจ้างพนักงานราชการเพิ่มเติม (นายช่างโยธา) ทดแทนลูกจ้างประจำที่เกษียณ
- มีความต้องการเครื่องมือด้านการสำรวจที่ทันสมัย ให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่
- ในการจัดรับฟังความคิดเห็น ต้องการให้เจ้าหน้าที่ส่วนพัฒนาและฟื้นฟูเข้าร่วมด้วยทุกครั้ง
- เสนอการให้ส่วนพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำ มีฝ่ายรับฟังความคิดเห็น เนื่องจากเจ้าหน้าที่ส่วนพัฒนา จะลงพื้นที่โดยตรงอยู่แล้ว
- การจัดรับฟังความคิดเห็น ควรดำเนินการล่วงหน้าไว้ ๑-๒ ปี เพื่อจะได้สะดวกในการของบประมาณ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของงานประเมินผล

- กรมทรัพยากรน้ำ ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับการประเมินผลโครงการแหล่งน้ำที่ดำเนินการแล้วเสร็จต่อเนื่องทุกปี
- หน่วยงานควรประยุกต์ใช้ระบบการประเมินผลออนไลน์เข้ามาช่วยเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน

เอกสารอ้างอิง

ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

หนังสือ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. ๒๕๕๒. คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแล
องค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good
Governance Rating). กรุงเทพฯ: บริษัท พรีเมียร์ โพร จำกัด.

อัญชลี ธรรมะวิจิตรกุล. ๒๕๕๒. การติดตามผลและประเมินผลการนิเทศ. สืบค้นจาก
<http://panchalee.wordpress.com/๒๐๐๙/๐๗/๒๙/monitoring-evaluation/> เมื่อ
วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก หนังสือที่เกี่ยวข้อง

- หนังสืออธิบดีเห็นชอบรายงาน
- หนังสือขออนุมัติโครงการ

ภาคผนวก ข รายชื่อโครงการ

ภาคผนวก ค แบบสอบถาม

ภาคผนวก ง รูปภาพการลงพื้นที่

สำนักงานอธิบดี
เลขที่รับ 9578
วันที่ ๒๑ กย. ๒๕๖๑
เวลา 16.46

กลุ่มงานสารบรรณ ทน.
รับที่ 5008
วันที่ ๒๑ กย. ๒๕๖๑
เวลา 16.01 น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๖๒๘๔

ที่ ทส ๐๖๐๔.๔ / ๑๘๐๐

วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ
(แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ : ก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินโครงการ)

เรียน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

เรื่องเดิม

ตามที่สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำเสนอ (ร่าง) รายงานผลการประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ : ก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินโครงการ) ในเบื้องต้น และอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ (อทน.) ให้ความเห็นท้ายหนังสือ ให้ปรับร่างรายงานผล ให้เป็นการ Impact ต่อประชาชน ผลลัพธ์สะท้อนเป้าหมายในเชิงพื้นที่ตามนโยบาย นายกรัฐมนตรีหรือไม่อย่างไร สำหรับการสัมภาษณ์ให้เป็นส่วนหนึ่งของข้อมูล ที่ต้องครอบคลุมทุกโครงการ และเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแผนงาน/โครงการ เป็นข้อเสนอแนะส่วนหนึ่ง (รายละเอียดตามหนังสือ สนพ. ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/๒๐๓๘ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๐)

ข้อเท็จจริง

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ลงพื้นที่ประเมินผลโครงการฯ ดังกล่าว หลังดำเนินการก่อสร้างโครงการแล้วเสร็จ ในช่วงระหว่างเดือนมีนาคม - เมษายน ๒๕๖๑ และจัดทำ (ร่าง) รายงานการประเมินผลโครงการฯ พร้อมปรับปรุงเนื้อหาตามข้อสั่งการ อทน. เสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามเอกสารแนบ สรุปรายละเอียดเนื้อหาในเล่ม (ร่าง) รายงานฯ ดังนี้

๑. บทที่ ๑ บทนำ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ พื้นที่เป้าหมายและ กลุ่มเป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินการ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๒. บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล และแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล

๓. บทที่ ๓ วิธีการดำเนินการ ประกอบด้วย ขอบเขตการดำเนินงาน การคัดเลือกโครงการ และกรอบแนวคิดการประเมินผล

๔. บทที่ ๔ ผลการศึกษา ประกอบด้วย ผลการประเมินเมื่อดำเนินโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ ซึ่งได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการผลประเมินก่อนและระหว่างดำเนินการ โครงการ ซึ่งได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๕. บทที่ ๕ สรุป วิเคราะห์ จะเป็นการสรุปและวิเคราะห์ตามหลัก CIPP Model ประกอบด้วย ประเมินสถานะแวดล้อมหรือบริบท (Context Evaluation) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ประเมินกระบวนการบริหารจัดการ (Process Evaluation) ประเมินผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Product Evaluation) และสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

เรื่องกลับ กรม
วันที่ ๒๖ ๐๙ ๖๑
เวลา 16.55

ข้อเสนอเพื่อ...

ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา (ร่าง) รายงานการประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ : ก่อน ระหว่าง และหลัง ดำเนินโครงการ) หากเห็นชอบ สนพ. จะได้แจ้งเวียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ต่อไป

จิรพร ทนบาล

(นางสาวฉัฐสุรีย์ หาญวงศ์)

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

สนพ.

ฉันทนา ทนบาล

→ โฉม ๑

(นายสุวัฒน์ เปี่ยมปัจจัย)

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

๒๖ ต.ค. ๒๕๖๑

สนพ

๒๖

๒๕ ต.ค. ๖๑

สำนักงานอธิบดี
เลขที่รับ 9839
วันที่ ๖ ต.ค. ๒๕๖๐
เวลา 16.31 น.

ขอขอบคุณกรมทรัพย์ กรมศ

ด่วนมาก

บันทึกข้อความ

กลุ่มงานสารบรรณ ทน.	รับที่ 1625
วันที่ ๒๙ มี.ค. ๒๕๖๐	
เวลา 17.02 น.	

ส่วนราชการ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล โทร. ๖๒๘๔

ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/๖๗๐

วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบปรับแผนการประเมินผลการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

เลขที่รับ 2441
วันที่ ๒๙ มี.ค. ๒๕๖๐
เวลา 19.11

เรื่องเดิม

๑. สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ (สนผ.) ได้ขออนุมัติในหลักการ แนวทางการติดตาม ประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยขอใช้งบประมาณจากเงินเหลือจ่าย หรืองบดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ อท.ให้จัดทำรายละเอียดการดำเนินงานและปรับแบบฟอร์มโครงการฯ โดย อท.เป็นผู้อนุมัติโครงการ และให้เสนอแบบติดตามประเมินผล ทั้ง ๔ โครงการย่อยเพื่อให้ สทภ. ๑-๑๑ ใช้ในการติดตามประเมินผล

๒. อท.เห็นชอบในหลักการการดำเนินงานโครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรม ทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ตรวจสอบว่าการดำเนินงานอยู่ในแผนปฏิบัติการที่ ดำเนินการเมื่อ พ.ย. ๒๕๕๙ หรือไม่ ถ้าไม่มีให้เสนอปรับแผนการดำเนินงาน

ข้อเท็จจริง

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ขอเรียนว่า

๑. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ รายการงบดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ สนผ.เสนอให้ สำนักบริหารกลาง ตามบันทึก สนผ.ที่ ทส๐๖๐๔.๑/๓๒๔๔ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ซึ่งงบประมาณ ของโครงการดังกล่าว(ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พักและค่าพาหนะ) สำนักบริหารกลาง ได้บรรจุในแผนปฏิบัติงาน/ แผนการใช้จ่ายงบประมาณกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ด้วยแล้ว ซึ่ง อท. เห็นชอบ (เมื่อวันที่ ๑๗ พ.ย. ๒๕๖๐) ประกอบด้วยรายการงบลงทุน งบรายจ่ายอื่น และงบดำเนินงาน (รายละเอียดตาม บันทึก สนผ.ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๖๐๔.๓/๒๔๘๖ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙)

๒. กรมทรัพยากรน้ำ โดยสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ดำเนินการประเมินผล แผนงานโครงการตามภารกิจเป็นประจำทุกปี เพื่อใช้ประกอบ การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการบริหาร จัดการภาครัฐ (PMQA) รายงานผลการวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานจากการใช้จ่าย งบประมาณ(PART) และรายงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

๓. การติดตามผลการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ ในส่วนความรับผิดชอบของ สนผ. ได้แก่ การรายงานความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน/แผนการใช้จ่ายงบประมาณกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ (ทุกวันที่ ๓๐ ของทุกเดือน) รายงานผลการดำเนินงานในความรับผิดชอบ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (รายสัปดาห์) และข้อมูลผลการดำเนินงานที่สำคัญ/เรื่องเด่น ของหน่วยงานในรอบสัปดาห์ (ทุกวันจันทร์) ซึ่งรูปแบบการรายงานผลการดำเนินงานดังกล่าวครอบคลุม แผนงานกิจกรรมใน ผลผลิตที่ ๑ , แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และผลผลิตที่ ๓

๔. เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ประกอบกับกรอบระยะเวลาการดำเนินงานเหลือเพียง ๒ ไตรมาส สนผ.พิจารณาแล้วจึงปรับแผนงานการประเมินผลโครงการฯ เหลือ ๑ โครงการ ได้แก่ การ

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ ของกรมทรัพยากรน้ำ (แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ : ก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินโครงการ)

๑. ชื่อโครงการ

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ
(แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ : ก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินโครงการ)

๒. หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานตามโครงการหรือการบริหารโครงการ ต้องมีการวางแผนโครงการโดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อคาดหวังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังการดำเนินโครงการ เมื่อวางแผนโครงการและมีการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการตลอดจนได้รับการอนุมัติโครงการเรียบร้อยแล้ว หน่วยงานก็จะมีการนำโครงการไปปฏิบัติ หรือที่เรียกว่า การบริหารโครงการ อย่างไรก็ตามถึงแม้จะมีการวางแผนโครงการไว้ดี ช่วยเพิ่มโอกาสให้เกิดผลสำเร็จ แต่ในความเป็นจริง โครงการนั้นๆ อาจไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากการดำเนินงานโครงการจะต้องผ่านกระบวนการต่างๆ อีกมากมาย ประกอบกับอาจเกิดปัญหา อุปสรรค หรือความเสี่ยงในระหว่างการดำเนินโครงการ ดังนั้น จึงต้องมีการประเมินผลโครงการเพื่อให้ทราบว่าโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ เพียงใด โดยการประเมินผลโครงการจะต้องพิจารณาทั้งผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่มีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ มีการอำนวยความสะดวก ตอบสนองความต้องการของประชาชน และให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย

กรมทรัพยากรน้ำมีภารกิจตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในการอนุรักษ์ พื้นฟู ปรับปรุง และพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ กระจายน้ำ ระบายน้ำ เป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภค การผลิต การเกษตรและการประกอบอาชีพให้เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ และสามารถแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนด้านน้ำให้แก่ประชาชน ป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง เพื่อรักษาสภาพหรือคงไว้ซึ่งความสมดุลของระบบนิเวศหรือสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ตลอดจนเป็นแนวป้องกันการบุกรุกพื้นที่แหล่งน้ำธรรมชาติ โดยมีแนวทางในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ สอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งระดับประเทศ ระดับลุ่มน้ำ และระดับท้องถิ่น ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำอย่างยั่งยืน

/ในปีงบประมาณ...

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรมทรัพยากรน้ำได้รับงบประมาณตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ให้ดำเนินโครงการอนุรักษ์ ฟันฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ เพื่อประโยชน์ต่างๆ ดังที่กล่าวข้างต้น ดังนั้น เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และเป็นกลไกที่สะท้อนการดำเนินงานของกรมฯ การติดตามประเมินผลโครงการฯ จึงเป็นแนวทางตามกระบวนการปฏิบัติงานอย่างหนึ่งที่จะแสดงผลการปฏิบัติงาน ผลสัมฤทธิ์โครงการ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ อันเป็นหน้าที่ที่จะแสวงหาข้อมูลและข้อเท็จจริงให้กรมฯ ใช้ประกอบการบริหารจัดการองค์กร พัฒนา และปรับปรุงงานต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหารจัดการ เป็นข้อมูลไว้เปรียบเทียบความสำเร็จของผลผลิต และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นหลังโครงการแล้วเสร็จ
- ๓.๒ เพื่อศึกษาข้อมูลและติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามโครงการ
- ๓.๓ เพื่อสำรวจข้อมูล การรับรู้ ความต้องการ ความคาดหวัง ความพึงพอใจ และความไม่พึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการอนุรักษ์ ฟันฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ ในด้านต่างๆ
- ๓.๔ เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

๔. พื้นที่เป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมาย

- โครงการอนุรักษ์ ฟันฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (โดยการคัดเลือกโครงการเป็นกรณีศึกษา)

๔.๒ กลุ่มเป้าหมาย

- ประชาชนและผู้นำชุมชนในพื้นที่โครงการ
- เจ้าหน้าที่ส่วนพัฒนาและฟันฟูแหล่งน้ำ และเจ้าหน้าที่ส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำ

๕. วิธีการดำเนินงาน

๕.๑ ขอบเขตการดำเนินงาน :

- ติดตามประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟันฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
- สำรวจข้อมูล การรับรู้ ความต้องการ ความคาดหวัง ความพึงพอใจ และความไม่พึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการอนุรักษ์ ฟันฟูพัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
- สัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่ส่วนพัฒนาและฟันฟูแหล่งน้ำ และเจ้าหน้าที่ส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำ
- ประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

๕.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา :

- การติดตามประเมินผลก่อนเริ่มโครงการ (Pre-implementation evaluation) โดยประเมิน บริบท/สภาวะแวดล้อม และปัจจัยป้อนต่างๆ เช่น พิจารณาหลักการและเหตุผล ประเด็นปัญหา ที่มาของโครงการ ความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ ความร่วมมือของประชาชน ความพร้อมของเครื่องมือต่างๆ เป็นต้น
- การติดตามประเมินผลระหว่างดำเนินโครงการ (Ongoing evaluation) เป็นการประเมิน กระบวนการ ความก้าวหน้าของโครงการ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น เป็นต้น
- การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ (Post or End of Project Evaluation) เป็นการ ประเมินผลผลิตและความสำเร็จของการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นโครงการว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ บรรลุตามเป้าหมายเพียงใด และการประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ (Impact Evaluation) เพื่อดูผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นและผลประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ จากโครงการ

๕.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา : แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และข้อมูลทุติยภูมิ

๕.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล : เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงาน ทรัพยากรน้ำภาค ๑-๑๑

๖. งบประมาณ

งบดำเนินงานของสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (เป็นค่าพาหนะ ค่าที่พัก และค่าเบี้ยเลี้ยง) จำนวน ๑๒๑,๔๔๐ บาท

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๘. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ ทำให้ทราบข้อมูล ความก้าวหน้า ตลอดจนปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการดำเนินโครงการ เพื่อการพัฒนา ปรับปรุง การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ ต่อไป

๘.๒ ทำให้ทราบ การรับรู้ ความต้องการ ความคาดหวัง ความพึงพอใจ และความไม่พึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ

๘.๓ ทำให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการดำเนินโครงการ ของกรมทรัพยากรน้ำ และทราบ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อประชาชนในพื้นที่โครงการ

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๙.๑ ที่ปรึกษาโครงการ

- อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
- รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
- ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ
- ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑-๑๑

๙.๒ ผู้รับผิดชอบโครงการ

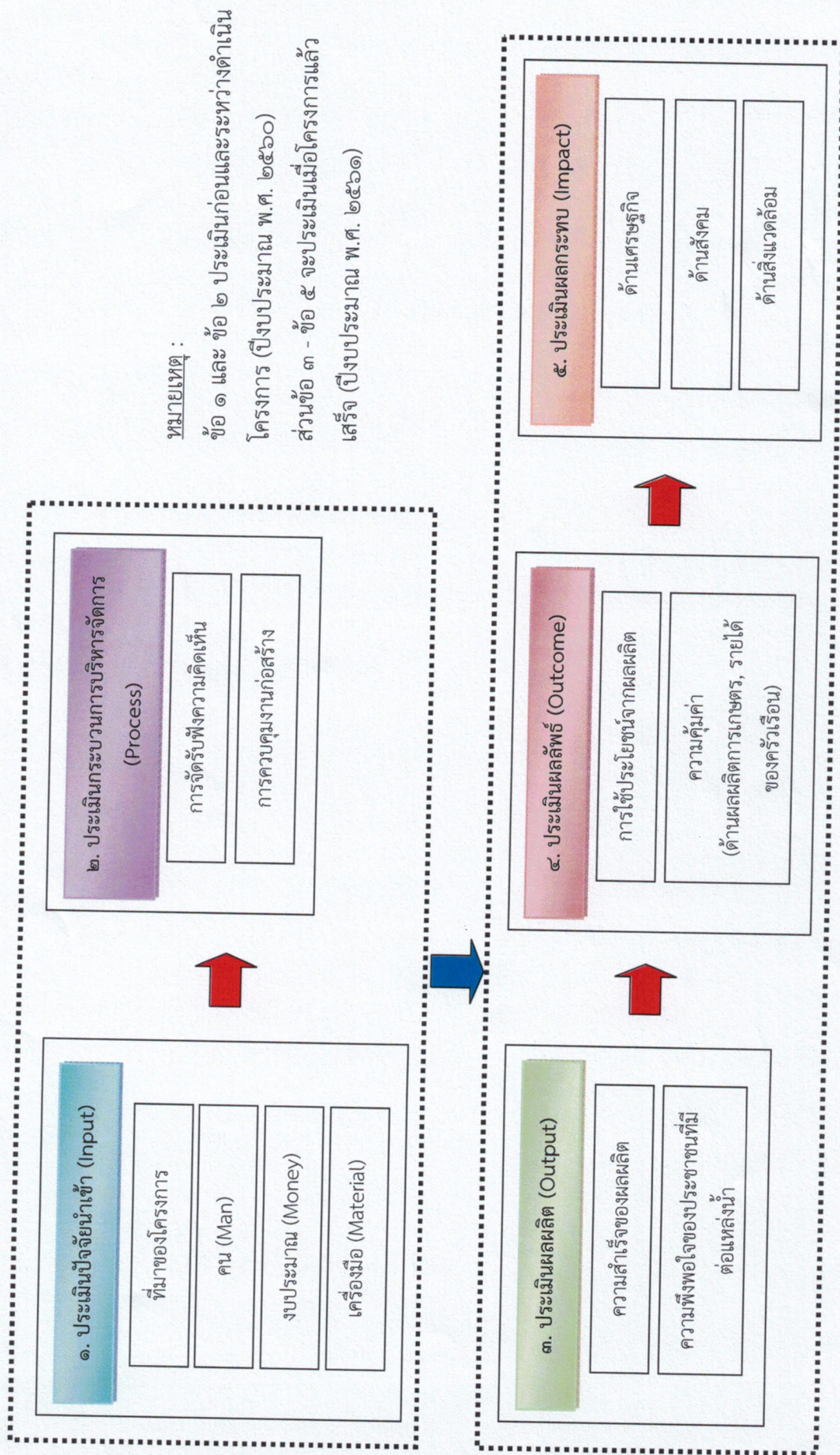
- เจ้าหน้าที่ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ
- เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑-๑๑

รายละเอียดการดำเนินงาน

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ
(แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ : ก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินโครงการ)

เอกสารแนบ ๑

๑. กรอบแนวคิดการประเมินผล

โครงการที่คัดเลือกสำหรับ
การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ
(แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐)

คำชี้แจง : ประเภทโครงการ ๑ = หนอง/สระ/บึง ๒ = อ่างเก็บน้ำ/พร้อมระบบกระจายน้ำ ๓ = คลอง/ลำห้วย/ลำน้ำ

หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	ที่ตั้งโครงการ				งบประมาณ		ประเภทโครงการ	จำนวนครัวเรือนได้รับประโยชน์
		บ้าน/หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ตาม พรบ. (ล้านบาท)	ตามสัญญา (ล้านบาท)		
สทภ.๑	๑. อนุรักษ์ฟื้นฟูห้วยพร้าว*	หัววัง หมู่ที่ ๕	เวียงตาล	ห้างฉัตร	ลำปาง	๓๑.๕๓๐๒	๓๑.๕๐๐๐	๓	๓๐๐
	๒. อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยตอง ระยะ ๒*	ห้วยตอง หมู่ที่ ๑๐	แม่วิน	แม่วาง	เชียงใหม่	๕.๔๘๒๘	๒.๗๘๙๐	๒	๗๐
	๓. อนุรักษ์ฟื้นฟูห้วยแม่แก้ว		ลำปางหลวง	เกาะคา	ลำปาง	๕.๔๘๓๘	๕.๔๕๐๐	๓	๙๕
	๔. อนุรักษ์ฟื้นฟูอ่างเก็บน้ำห้วยทราย	คานติ หมู่ที่ ๙	วังจันทร์	สามเงา	ตาก	๗.๓๗๑๘	๗.๓๑๖๔	๒	๗๘
	๕. อนุรักษ์ฟื้นฟูหนองไม้ตั้ง	วังไคร้ หมู่ที่ ๓	วังหมัน	สามเงา	ตาก	๑๓.๐๒๗๐	๑๒.๙๓๘๐	๑	๗๐๔
สทภ.๕	๑. อนุรักษ์ฟื้นฟูบึงสระจระเข้*	สระจรเข้ หมู่ที่ ๑๓	โนนไทย	โนนไทย	นครราชสีมา	๑๔.๙๙๗๒	๘.๕๕๒๐	๑	๑๓๒
	๒. อนุรักษ์ฟื้นฟูหนองเต็ง*	ลำโรง หมู่ที่ ๕	ท่าจะหลุง	โชคชัย	นครราชสีมา	๖.๐๐๐๐	๓.๙๑๐๐	๑	๒๒๘
	๓. อนุรักษ์ฟื้นฟูหนองละมั่ง	บ้านโคกสะอาด หมู่ที่ ๖	บ้านวัง	โนนไทย	นครราชสีมา	๑๔.๙๙๘๔	๘.๒๖๓๐	๑	๓๗๘
	๔. อนุรักษ์ฟื้นฟูหนองหัวเสือ	บ้านหัวเสือ หมู่ที่ ๕	หนองอียอ	สนม	สุรินทร์	๕.๐๐๐๐	๒.๙๐๐๐	๑	๕๕๐
	๕. อนุรักษ์ฟื้นฟูลำห้วยไผ่	บ้านโพนโก หมู่ที่ ๒	โพนโก	สนม	สุรินทร์	๒๙.๙๙๗๙	๒๙.๘๙๒๐	๓	๕๕๐
สทภ.๗	๑. อนุรักษ์ฟื้นฟูอ่างเก็บน้ำบ้านหนองบัวค่าย*	หมู่ที่ ๒	รางบัว	จอมบึง	ราชบุรี	๑๑.๙๙๘๗	๔.๖๓๘๕	๒	๘๖
	๒. อนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำภาชี ช่วง ๒*	หมู่ที่ ๑	ตะนาวศรี	สวนผึ้ง	ราชบุรี	๘.๗๗๓๕	๔.๖๓๐๐	๓	๓๐
	๓. อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ	บ้านสามยอด หมู่ที่ ๕	ช่องด่าน	บ่อพลอย	กาญจนบุรี	๗.๘๕๕๐	๓.๕๖๖๗	๓	๔๓
	๔. อนุรักษ์ฟื้นฟูลำห้วยยะระ	บ้านท่าดินแดง หมู่ที่ ๑	ปรางค์	สังขละบุรี	กาญจนบุรี	๙.๙๐๐๐	๕.๔๕๐๐	๓	๑๕
	๕. อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำลำห้วยเวียงคะตี	หมู่ที่ ๕	หนองลู	สังขละบุรี	กาญจนบุรี	๒๙.๙๙๗๓	๑๑.๖๖๙๕	๓	๒๑
สทภ.๑๐	๑. อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำบ่อถ่านศิลา*		พ่วงพรมคร	เคียนซา	สุราษฎร์ธานี	๑๐.๙๙๙๗	๗.๖๒๐๐	๑	๖๐๔
	๒. อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำบ้านปลายคลอง*	หมู่ที่ ๑	ตะพาน	พุนพิน	สุราษฎร์ธานี	๗.๐๐๐๐	๕.๙๖๕๓	๓	๔๖๗
	๓. อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสระหนองใหญ่	หมู่ที่ ๙	กรุด	กาญจนดิษฐ์	สุราษฎร์ธานี	๗.๐๐๐๐	๖.๗๒๐๐	๑	๓๘๓
	๔. อนุรักษ์ฟื้นฟูห้วยเสียด	หมู่ที่ ๑๐	กะเปอร์	กะเปอร์	ระนอง	๕.๐๐๐๐	๔.๗๙๕๐	๓	๔๙
	๕. อนุรักษ์ฟื้นฟูคลองพรรั้ง		บางรีน	เมือง	ระนอง	๔๕.๙๙๗๓	๔๒.๐๖๔๓	๓	๒๔๕
						๒๗๘.๔๑๐๖	๒๑๐.๕๒๙๗		

- หมายเหตุ** - โครงการลำดับที่ ๑-๒ หมายถึง โครงการที่มีการเก็บข้อมูล ก่อน,ระหว่าง, หลังก่อสร้างโครงการ และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ
- โครงการลำดับที่ ๓-๕ หมายถึง เก็บข้อมูลเฉพาะหลังก่อสร้างแล้วเสร็จ
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำบ่อถ่านศิลาฯ ไม่มีการเก็บข้อมูลหลังก่อสร้างแล้วเสร็จ เนื่องจากขณะลงพื้นที่ มีผลงานก่อสร้าง ๘๐%

สทภ. _____

โครงการที่ ชุดที่.....

แบบสอบถามประชาชน

โครงการติดตามประเมินผล โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ

(ก่อนและระหว่างดำเนินโครงการ) ปีงบประมาณ พ.ศ.2560

วัตถุประสงค์ : เพื่อสำรวจข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ปีงบประมาณ 2560 และใช้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์โครงการ หลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ

คำชี้แจง : สอบถามให้ชัดเจนในทุกข้อ

(สำหรับเจ้าหน้าที่กรอก)

ชื่อโครงการ :

ที่ตั้ง: บ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....ลุ่มน้ำ.....รหัสลุ่มน้ำ.....

งบประมาณ : ตามแผน พรบ. ล้านบาท

ตามสัญญา ล้านบาท

ความจุเก็บกักน้ำตามแบบแปลนลบ.ม.

ประโยชน์ : พื้นที่รับประโยชน์.....ไร่ คร้วเรือนรับประโยชน์.....ครัวเรือน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ชื่อ-สกุล.....บ้าน.....เลขที่.....หมู่ที่.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
เบอร์โทรศัพท์

1.2 เพศ ☐ (1) ชาย ☐ (2) หญิง

1.3 อายุ ปี (ไม่ต่ำกว่า 18 ปี)

1.4 ระดับการศึกษา

- ☐ (1) ไม่ได้เรียนหนังสือ ☐ (2) ประถมศึกษา ☐ (3) มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ (4) มัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ (5) ปวช./ปวส./อนุปริญญา ☐ (6)ปริญญาตรี/หรือสูงกว่า

1.5 อาชีพหลักของครัวเรือน (เลือก 1 อาชีพ และระบุให้ชัด)

- ☐ (1) เกษตรกรรม (○ทำนา ○ทำไร่ ○ทำสวน ○เลี้ยงสัตว์ ○ประมง)
☐ (2) รับจ้าง (○ในภาคการเกษตร ○รับจ้างทั่วไป)
☐ (3) อื่นๆ (○ข้าราชการ ○พนักงานของรัฐ ○พนักงานเอกชน ○ค้าขาย ○อื่นๆ.....)

ตอนที่ 2 ข้อมูล/ความคิดเห็น ก่อนการดำเนินโครงการ

2.1 ท่านรู้จักกรมทรัพยากรน้ำหรือไม่

- ☐ (1) รู้จัก อย่างไร.....
☐ (2) ไม่รู้จัก

2.2 ท่านทราบว่าชุมชนของท่าน ได้รับงบประมาณให้ดำเนินโครงการขุดลอก/ก่อสร้าง แหล่งน้ำ จากใคร
(เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- ☐ (1) ผู้นำในชุมชน
☐ (2) เพื่อนบ้าน
☐ (3) การรับฟังความคิดเห็นประชาชน
☐ (4) เป็นผู้ร่วมเสนอขอโครงการ
☐ (5) อื่นๆ (ระบุ)
☐ (6) เพิ่งทราบวันนี้ (วันที่เจ้าหน้าที่เข้าสำรวจความคิดเห็น)

2.3 ท่านได้เข้าประชุมรับฟังความคิดเห็น ก่อนดำเนินโครงการหรือไม่

- ☐ (1) ได้เข้ารับฟังความคิดเห็น (ตอบข้อ 2.4)
☐ (2) ไม่ได้เข้ารับฟังฯ แต่บุคคลในครอบครัวเข้ารับฟังความคิดเห็น (ไม่ต้องตอบข้อ 2.4)
☐ (3) ไม่ได้เข้ารับฟังฯ และไม่มีบุคคลในครอบครัวเข้ารับฟังความคิดเห็น (ไม่ต้องตอบข้อ 2.4)

2.4 ท่านมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น ระดับใด

ที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			หมายเหตุ
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
(1)	เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการครบถ้วน ชัดเจน				
(2)	เจ้าหน้าที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น				
(3)	เจ้าหน้าที่ตอบข้อคำถาม ข้อสงสัย ได้ตรงประเด็น				

2.5 ก่อนการดำเนินโครงการ สภาพเดิมของแหล่งน้ำเป็นอย่างไร (เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ☐ (1) ตื้นเขิน / มีตะกอนดินทับถมเยอะ
- ☐ (2) มีวัชพืชปกคลุม
- ☐ (3) น้ำเสีย (สี และ/หรือ มีกลิ่น)
- ☐ (4) ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้
- ☐ (5) ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ
- ☐ (6) ขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง
- ☐ (7) เป็นโครงการขุดลอกใหม่ (ไม่ต้องตอบตอนที่ 3)***
- ☐ (8) อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในปัจจุบัน (ก่อนดำเนินโครงการ)

3.1 ก่อนจะดำเนินโครงการ ท่านได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำหรือไม่ หรือได้ใช้ประโยชน์ด้านใดบ้าง และระดับใด

3.1.1 กรณีไม่ได้ใช้ประโยชน์

- ☐ (1) ไม่ได้ใช้ เนื่องจากอยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำ
- ☐ (2) ไม่ได้ใช้ เนื่องจากในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ไม่มีน้ำในแหล่งน้ำ
- ☐ (3) อื่นๆ ระบุ

3.1.2 กรณีได้ใช้ประโยชน์ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ตอบ)

ที่	ประเด็น	ระดับการใช้ประโยชน์			ไม่ได้ใช้ (0)
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
(1)	ใช้อุปโภคในครัวเรือน				
(2)	เป็นแหล่งน้ำดิบ ใช้ผลิตน้ำประปา				
(3)	จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหาร/สร้างรายได้				
(4)	ใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของชุมชน (นอกภาคการเกษตร) ระบุให้ชัดเจน.....				
(5)	ใช้เพื่อการเกษตร (ให้รายละเอียดเพิ่มเติม หน้าที่ถัดไป)				

การใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร (ข้อ 5) โปรดให้ข้อมูลเพิ่มเติม

ลำดับ ที่	อาชีพการเกษตร ของท่าน	จำนวนพื้นที่ เพาะปลูก/เลี้ยงสัตว์ (ไร่)	จำนวนผลผลิต ที่ได้แต่ละครั้ง (กก./ตัน)	ราคาขายได้ ต่อหน่วย (บาท)	จำนวนที่ขาย ได้ ครั้ง/ปี	รวมการขายผลผลิต ต่อปี (บาท)
1	ข้าว					
2	อ้อย					
3	ข้าวโพด					
4	มันสำปะหลัง					
5	ยางพารา					
6	ปาล์มน้ำมัน					
7	ไม้ผล					
7.1	มะม่วง					
7.2	ทุเรียน					
7.3	มังคุด					
7.4	ลำไย					
7.5	กล้วย					
7.6	อื่นๆ ระบุ.....					
8	ผักสวนครัว					
8.1	พริก					
8.2	มะเขือ					
8.3	ถั่ว					
8.4	แตงกวา					
8.5	ผักชี					
8.6	ตะไคร้					
8.7	อื่นๆ ระบุ.....					
9	ไม้ดอก					
9.1	กุหลาบ					
9.2	ดาวเรือง					
9.3	กล้วยไม้					
9.4	อื่นๆ ระบุ.....					
10	เลี้ยงสัตว์					
10.1	วัว/ควาย					
10.2	เป็ด/ไก่					
10.3	หมู					
11	ประมงน้ำจืด					
11.1	ปลานิล					
11.2	อื่นๆ ระบุ.....					

3.2 นอกจากโครงการแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำกำลัง(จะ)ดำเนินการ ท่านใช้น้ำอุปโภคและน้ำเพื่อการเกษตรจากแหล่งน้ำใดอีกบ้าง (เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ☐ (1) น้ำฝน
- ☐ (2) ประปาหมู่บ้าน
- ☐ (3) บ่อน้ำตื้น
- ☐ (4) น้ำบาดาล
- ☐ (5) ชื่อน้ำขุด/น้ำถัง/รถน้ำ
- ☐ (6) ระบบชลประทาน
- ☐ (7) อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน ระบุชื่อ.....
- ☐ (8) สระ/หนอง/บึง ระบุชื่อ.....
- ☐ (9) ลำห้วย/คลอง/ลำน้ำ/แม่น้ำ ระบุชื่อ.....
- ☐ (10) อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและความคาดหวังหลังจากการดำเนินโครงการแล้วเสร็จ (ด้านกลุ่มผู้ใช้น้ำ)

4.1 ชุมชนของท่าน มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ หรือไม่

- ☐ (1) มีกลุ่มผู้ใช้น้ำแล้ว (ไม่ต้องตอบข้อ 4.1.2)
- ☐ (2) ไม่มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ (ตอบข้อ 4.1.2)

4.2 ความต้องการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ โดย

- ☐ (1) จัดตั้งกันเอง
- ☐ (2) ให้กรมทรัพยากรน้ำ ช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการจัดตั้งกลุ่มฯ
- ☐ (3) ให้ อบต./ทต. ช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการจัดตั้งกลุ่มฯ
- ☐ (4) ไม่ต้องการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เนื่องจาก.....

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นด้านผลกระทบ

5.1 ก่อนและระหว่างดำเนินการก่อสร้างโครงการ ท่านได้รับผลกระทบหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 6 ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี)

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม/สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ

**แบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนต่อผลสัมฤทธิ์โครงการ
โครงการอนุรักษ์ ป่าฝุ พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ แผนงานปี 2560**

สทท.	☐
โครงการที่	☐
ชุดที่	☐

วัตถุประสงค์ : เพื่อสำรวจการใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจ ความคุ้มค่า ผลสัมฤทธิ์ของโครงการอนุรักษ์ ป่าฝุ พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

สำหรับเจ้าหน้าที่เลือก

เลือก	ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง	งบประมาณ	งบสัญญา	ครัวเรือน
☐					
☐					
☐					
☐					
☐					

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 ชื่อ-สกุล.....บ้าน.....เลขที่.....หมู่ที่.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
เบอร์โทรศัพท์
- 1.2 เพศ ☐ (1) ชาย ☐ (2) หญิง
- 1.3 อายุ ปี (ไม่ต่ำกว่า 18 ปี)
- 1.4 ระดับการศึกษา
☐ (1) ไม่ได้เรียนหนังสือ ☐ (2) ประถมศึกษา ☐ (3) มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ (4) มัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ (5) ปวช./ปวส./อนุปริญญา ☐ (6)ปริญญาตรี/หรือสูงกว่า
- 1.5 อาชีพหลักของครัวเรือน (เลือก 1 อาชีพ)
☐ (1) เกษตรกร (ทำนา/ทำไร่/ทำสวน/เลี้ยงสัตว์/ประมง)
☐ (2) รับจ้าง (ในภาคการเกษตร/รับจ้างทั่วไป)
☐ (3) อื่นๆ (ระบุ เช่น ข้าราชการ พนักงานของรัฐ พนักงานเอกชน ค้าขาย ฯลฯ).....
- 1.6 รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน (ต่อเดือน)
☐ (1) รายได้ต่ำกว่า 10,001 บาท ☐ (2) รายได้ 10,001 – 20,000 บาท
☐ (3) รายได้ 20,001 – 30,000 บาท ☐ (4) รายได้ 30,001 บาทขึ้นไป
- 1.7 ท่านรู้จักกรมทรัพยากรน้ำหรือไม่
☐ (1) รู้จัก อย่างไร.....
☐ (2) ไม่รู้จัก

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์โครงการ

2.1 ผลผลิตโครงการ และคุณภาพการให้บริการ

ที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			หมายเหตุ
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
(1)	แหล่งน้ำที่ดำเนินการแล้วเสร็จ				
(2)	พื้นที่ตั้งโครงการ ตรงตามความต้องการ				
(3)	ปริมาณน้ำที่นำไปใช้ประโยชน์				☐ ไม่มีน้ำ เหตุผล.....
(4)	คุณภาพน้ำ (สี กลิ่น ความขุ่น)				
(5)	ความสะดวกในการนำน้ำไปใช้				
(6)	ป้ายโครงการ ติดตั้งในที่เหมาะสม มีข้อความชัดเจน				☐ อยู่ระหว่างติดตั้งป้าย

2.2 ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ

ที่	ประเด็น	ระดับการใช้ประโยชน์			ไม่ได้ใช้ (0)
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
(1)	ใช้อุปโภคในครัวเรือน				
(2)	เป็นแหล่งน้ำดิบ ใช้ผลิตน้ำประปา				
(3)	จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหาร/ สร้างรายได้				
(4)	ใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของชุมชน (นอกภาค การเกษตร) ระบุให้ชัดเจน.....				
(5)	ใช้เพื่อการเกษตร (ให้รายละเอียดเพิ่มเติม <u>หน้าถัดไป</u>)				

การใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร (ข้อ 5) โปรดให้ข้อมูลเพิ่มเติม

ลำดับ ที่	อาชีพการเกษตร ของท่าน	จำนวนพื้นที่ เพาะปลูก/เลี้ยงสัตว์ (ไร่)	จำนวนผลผลิต ที่ได้แต่ละครั้ง (กก./ตัน)	ราคาขายได้ ต่อหน่วย (บาท)	จำนวนที่ขาย ได้ ครั้ง/ปี	รวมการขายผลผลิต ต่อปี (บาท)
1	ข้าว					
2	อ้อย					
3	ข้าวโพด					
4	มันสำปะหลัง					
5	ยางพารา					
6	ปาล์มน้ำมัน					
7	<u>ไม้ผล</u>					
7.1	มะม่วง					
7.2	ทุเรียน					
7.3	มังคุด					
7.4	ลำไย					
7.5	กล้วย					
7.6	อื่นๆ ระบุ.....					
8	<u>ผักสวนครัว</u>					
8.1	พริก					
8.2	มะเขือ					
8.3	ถั่ว					
8.4	แตงกวา					
8.5	ผักชี					
8.6	ตะไคร้					
8.7	อื่นๆ ระบุ.....					
9	<u>ไม้ดอก</u>					
9.1	กุหลาบ					
9.2	ดาวเรือง					
9.3	กล้วยไม้					
9.4	อื่นๆ ระบุ.....					
10	<u>เลี้ยงสัตว์</u>					
10.1	วัว/ควาย					
10.2	เป็ด/ไก่					
10.3	หมู					
11	<u>ประมงน้ำจืด</u>					
11.1	ปลานิล					
11.2	อื่นๆ ระบุ.....					

2.3 ความคุ้มค่าจากการใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ

ที่	ประเด็น	ระดับที่เปลี่ยนแปลง			หมายเหตุ
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
(1)	มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงดีขึ้น				
(2)	การประกอบอาชีพเปลี่ยนแปลงดีขึ้น				

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดูแลรักษาแหล่งน้ำให้เกิดประสิทธิภาพ ภายหลังจากการดำเนินโครงการ

3.1 หลังจากดำเนินโครงการแล้วเสร็จ มีการร่วมดูแลแหล่งน้ำอย่างไรบ้าง

☐ (1) มีการร่วมดูแล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ (1) จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ
- ☐ (2) หน่วยงานในพื้นที่ เช่น เทศบาล, อบต. เป็นผู้ดูแล
- ☐ (3) คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล
- ☐ (4) ประชาชนในชุมชนร่วมกันดูแล
- ☐ (5) อื่นๆ (ระบุ).....

☐ (2) ไม่มีการดูแล เนื่องจาก.....

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อผลกระทบในเบื้องต้น ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ที่	ข้อความถาม	การเปลี่ยนแปลง/ผลกระทบ		
		ดีขึ้น/เพิ่มขึ้น (3)	เท่าเดิม (2)	น้อยลง (1)
4.1 ด้านเศรษฐกิจ				
(1)	รายได้ในครัวเรือน			
(2)	ผลผลิตจากการประกอบอาชีพ			
(3)	รายจ่ายในครัวเรือน			
4.2 ด้านสังคม				
(1)	ชุมชนมีการแบ่งปันการใช้น้ำอย่างทั่วถึง			
(2)	เป็นแหล่งพักผ่อน แหล่งออกกำลังกาย ภายในชุมชน			
(3)	ชุมชนมีกิจกรรมในวันสำคัญที่แหล่งน้ำ (เช่น วันลอยกระทง วันพ่อ วันแม่ แข่งเรือ พิธีกรรมต่างๆ)			
4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม				
(1)	ประเภทและจำนวนสัตว์น้ำ/พืชน้ำ ในแหล่งน้ำ			
(2)	ระบบนิเวศในชุมชน/สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ			

ตอนที่ 5 ความไม่พึงพอใจ และข้อเสนอแนะ

5.1 ความไม่พึงพอใจจากการดำเนินงานโครงการฯ ของกรมทรัพยากรน้ำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

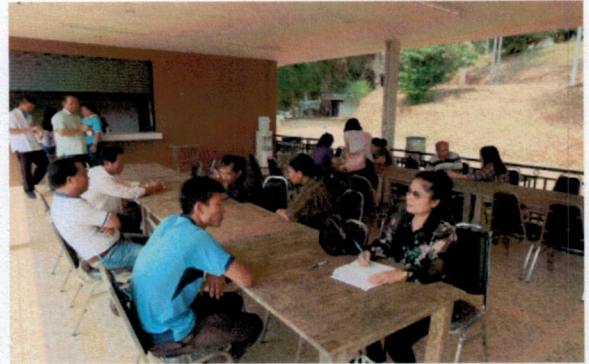
.....

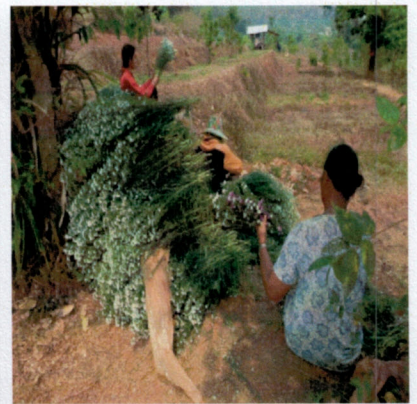
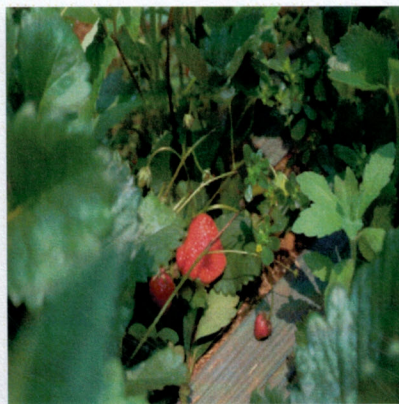
ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
ส่วนประสานติดตามและประเมินผล สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ

ภาคผนวก

รูปภาพการประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ
แผนงานปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ : ก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินโครงการ

รูปภาพพื้นที่ติดตามประเมินผลโครงการ ในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑

รูปภาพลงพื้นที่ติดตามประเมินผลโครงการ ในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๕

รูปภาพลงพื้นที่ติดตามประเมินผลโครงการ ในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗

รูปภาพลงพื้นที่ติดตามประเมินผลโครงการ ในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑๐

คณะผู้จัดทำ

หน่วยงานเก็บข้อมูล ประมวลผล วิเคราะห์ เรียบเรียงข้อมูล

ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

หน่วยงานในพื้นที่ สนับสนุนข้อมูลและร่วมเก็บข้อมูลภาคสนาม

สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑

สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๕

สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗

สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑๐

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ (ชั้น ๑๐)

<http://division.dwr.go.th/bwrpp/index.php/th/>

โทรศัพท์ ๐-๒๒๗๑-๖๒๘๔

กรมทรัพยากรน้ำ www.dwr.go.th

๑๘๐/๓ ถนนพระรามที่ ๖ ซอย ๓๔

แขวงพญาไท เขตพญาไท

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐